

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΝ & ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Δ/νση: 3ο χλμ. Π.Ε.Ο.
Λαμίας-Αθηνών
35 100 Λαμία

Πληροφορίες: Ματσούκα Κωνσταντίνα

E-mail: tm-org@teiste.gr

Τηλέφωνο: 2231060116

FAX: 2231033945

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Λαμία, 30/07/2018

Αριθμ. Πρωτ.: 5091

ΠΡΟΣ: - Εθνικό Τυπογραφείο
Διεύθυνση
Προγραμματισμού Παραγωγής
Καποδιστρίου 34,
104 32 Αθήνα

ΚΟΙΝ: - Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων
Γενική Διεύθυνση Ανώτατης
Εκπαίδευσης
Διεύθυνση Οργανωτικής και
Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης
Τμήμα Α΄ Οργάνωσης Ανώτατης
Εκπαίδευσης
Ανδρέα Παπανδρέου 37
151 80 Μαρούσι

ΑΠΟΦΑΣΗ

της Συγκλήτου του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας, για την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας και ειδικότερα:

Α) τον Εσωτερικό Κανονισμό Προπτυχιακών Σπουδών και

Β) τον Εσωτερικό Κανονισμό Ανάδειξης Εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Διοικητικών Υπαλλήλων καθώς και Φοιτητών στα Συλλογικά Όργανα του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας

Η Σύγκλητος του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Στερεάς Ελλάδας, στη συνεδρίαση αριθμ. 144/19-07-2018 (θέμα 4^ο), Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Νόμου 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», στον οποίο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν στον Εσωτερικό Κανονισμό κάθε Α.Ε.Ι. και ειδικότερα το άρθρο 8 «Εσωτερικός Κανονισμός».
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 100/2013 Π.Δ (ΦΕΚ135/5-6-2013 τ. Α΄) «Συγχώνευση Τ.Ε.Ι. Λαμίας και Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας σε Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας-Ίδρυση Σχολής-Ίδρυση Τμήματος - Συγχώνευση Σχολών - Μετονομασία και Συγχώνευση Τμημάτων - Κατάργηση Παραρτημάτων και Τμημάτων - Συγκρότηση Σχολών του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας», όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Π.Δ. 127/2013 (Α΄ 190).
3. Την απόφαση αριθμ. 66/29-06-2016 στο ΦΕΚ 378/τ. ΥΟΔΔ/15-07-2016 για διορισμό μετά από διαδικασία εκλογής του κ. Πέτρου Λάμπα, ως Πρόεδρου του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με την Πράξη αριθμ. 5/28-06-2016 (θέμα 1^ο) του Συμβουλίου Ιδρύματος.

4. Την αριθμ. 136019/Z1/24-08-2016 (ΑΔΑ:652Η4653ΠΣ-Δ5Ν) Διαπιστωτική πράξη της Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, για το διορισμό του Προέδρου του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας.
5. Την αριθμ. 6303/09-09-2016 (ΑΔΑ: 7ΡΙΖΟΞΑ0-2ΓΗ) στο ΦΕΚ 3165/τ. Β΄/03-10-2016, απόφαση του Προέδρου του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας, για τον «Ορισμό Αναπληρωτών Προέδρου και ανάθεση αρμοδιοτήτων» του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας σύμφωνα με την οποία ορίζονται οι Αναπληρωτές του Προέδρου του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας για την υποβοήθηση του έργου του Προέδρου, στους οποίους και μεταβιβάζονται αρμοδιότητες και δικαίωμα υπογραφής ως αναφέρονται κατά περίπτωση, που εγκρίθηκαν με την απόφαση του Συμβουλίου του Ιδρύματος, στη συνεδρίαση αριθμ. 7/06-09-2016.
6. Τις διατάξεις του άρθρου 2 «Ορισμοί» και του άρθρου 84 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίων Α΄ έως Ε΄» του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α΄) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
7. Τις διατάξεις του άρθρου 13 «Σύγκλητος» του Κεφαλαίου Γ΄ του Ν. 4485/2107 (ΦΕΚ Α΄ 114) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
8. Τις αριθμ. 6617/23-09-2016 και 2952/14-05-2018 αποφάσεις του Πρύτανη του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, για την συγκρότηση και ανασυγκρότηση της Συγκλήτου του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας.
9. Την ανάγκη για την άμεση εκπόνηση και εφαρμογή Εσωτερικού Κανονισμού του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας.
10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας,

Αποφασίζει

Την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας και ειδικότερα:

Α) τον Εσωτερικό Κανονισμό Προπτυχιακών Σπουδών και

Β) τον Εσωτερικό Κανονισμό Ανάδειξης Εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Διοικητικών Υπαλλήλων καθώς και Φοιτητών στα Συλλογικά Όργανα του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας», ως ακολούθως:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1

Γενικές Αρχές

1. Το Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) πλήρως αυτοδιοικούμενο, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος.

Α) Τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού (Δ.Ε.Π.) του Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ είναι δημόσιοι λειτουργοί, απολαμβάνουν λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών καθηκόντων τους και έχουν διδακτικό, ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο, δικαιώματα και λοιπές υποχρεώσεις, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τα Α.Ε.Ι.

Β) Η διοίκησή του λειτουργεί σε κεντρικό επίπεδο (Κεντρική Διοίκηση) και σε αποκεντρωμένο επίπεδο ανά ακαδημαϊκή μονάδα. Οι διοικητικές του υπηρεσίες είναι δομημένες και λειτουργούν σύμφωνα με τον Οργανισμό του Ιδρύματος, που ισχύει κάθε φορά.

Γ) Η υλικοτεχνική υποδομή και η λειτουργία του επιχορηγούνται από το κράτος, του οποίου η εποπτεία στο Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων.

2. Το σύνολο της λειτουργίας της ακαδημαϊκής κοινότητας στηρίζεται, εκτός της κείμενης νομοθεσίας, σε μία δέσμη αποδεκτών αρχών, οι οποίες προκύπτουν από την αποστολή και τους στόχους του Τ.Ε.Ι., τους εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς του, την κοινωνική του αποστολή, το σεβασμό στην αξιοκρατία και την ελευθερία της σκέψης. Οι αρχές αυτές είναι κυρίως οι ακόλουθες:

α) Η λειτουργία του Τ.Ε.Ι. έχει ως κύριο σκοπό, αφενός την παροχή εκπαίδευσης, η οποία εξασφαλίζει αυτοδύναμη πρόσβαση στη γνώση και παρέχει υψηλά εφόδια για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών, καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων στο επάγγελμα, και αφετέρου τη βασική, εφαρμοσμένη και τεχνολογική έρευνα. Η δραστηριότητα όλων των φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας έχει ως κανόνα την υποδειγματική ακαδημαϊκή συμπεριφορά, την τήρηση και προάσπιση της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας, την επίπονη εργασία, την αποτελεσματικότητα, τη συμβολή στην εκπλήρωση της αποστολής του Τ.Ε.Ι. και την ομαλή λειτουργία του. Με στήριγμα την άρτια οργάνωση και στελέχωση και τη μέγιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει το Τ.Ε.Ι., η δραστηριότητα αυτή κατατείνει στη συνεχή βελτίωση της εκπαίδευσης που παρέχεται, στην πρόοδο της έρευνας και στη σταθερή εκπλήρωση του πρωταγωνιστικού ρόλου του Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ στη σύγχρονη τεχνολογική εξέλιξη.

β) Το Τ.Ε.Ι. επιδιώκει και αποδέχεται τη συνεργασία με άλλα φυσικά και νομικά πρόσωπα για την επίτευξη των σκοπών του, στο πλαίσιο του ιδρυτικού του νόμου και των διατάξεων του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού.

γ) Το Τ.Ε.Ι. λειτουργεί με σεβασμό στους δημοκρατικούς θεσμούς και πρακτικές και στις ανθρωπιστικές αξίες. Η λειτουργία του και οι δραστηριότητες της ακαδημαϊκής κοινότητας ασκούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να γίνονται απόλυτα σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα καθώς και τα συνταγματικά δικαιώματα του πολίτη.

δ) Η δραστηριότητα του Τ.Ε.Ι. προσανατολίζεται, ακόμη στην κοινωνική καταξίωση των μελών του, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των αρετών τους και ιδιαίτερα, στην κοινωνική ένταξη και καταξίωση των φοιτητών του.

ε) Η ακαδημαϊκή κοινότητα θεωρεί μη αποδεκτή οποιαδήποτε διάκριση, όπως, ενδεικτικά, αυτές που σχετίζονται με τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, την εθνικότητα, την ιδεολογία, τις επιλογές του προσωπικού βίου, τις σωματικές δυνατότητες ή τη θρησκεία. Ακόμη, θεωρεί ανεπίτρεπτες την άσκηση οποιασδήποτε μορφής βίας και κάθε εκτροπή από την υγιή σχέση μεταξύ των μελών της κοινότητας του Ιδρύματος.

στ) Το Τ.Ε.Ι. λειτουργεί ως ζωντανός σύνδεσμος της ελληνικής κοινωνίας με το ευρύτερο γεωπολιτικό και κοινωνικό περιβάλλον.

ζ) Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τα κριτήρια τα οποία εφαρμόζονται από τα θεσμικά όργανα του Τ.Ε.Ι. γίνονται με διαφάνεια, στηρίζονται στην ευρύτερη δυνατή συναίνεση και στοχεύουν στην εμπέδωση κλίματος αξιοκρατίας και δικαιοσύνης σε όλους τους φορείς της ακαδημαϊκής κοινότητας.

η) Οι αποφάσεις λαμβάνονται με διαφανή και τεκμηριωμένη διαδικασία, ώστε να μη δημιουργούνται προϋποθέσεις ή υποψίες άσκησης πιέσεων και ευνοιοκρατικής συμπεριφοράς, λόγω προσωπικών, συγγενικών, κομματικών, επαγγελματικών ή άλλων σκοπιμοτήτων.

θ) Στο Τ.Ε.Ι. γίνεται εσωτερική αξιολόγηση-αποτίμηση του έργου του σε επίπεδο Τμημάτων (για αξιολόγηση του έργου των μελών Δ.Ε.Π., της εκπαίδευσης και της έρευνας) και σε επίπεδο διοικητικής λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του σε Κεντρική Διοίκηση και ακαδημαϊκές μονάδες (για αξιολόγηση των υπηρεσιών που παρέχονται), σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις.

ι) Όλοι οι φορείς της ακαδημαϊκής κοινότητας έχουν υποχρέωση να φυλάσσουν και να προστατεύουν τα κτίρια, τα μέσα διδασκαλίας και έρευνας και γενικότερα τους πόρους και την περιουσία του Τ.Ε.Ι., ώστε να μην υπονομεύεται η παροχή του έργου του και να μην περιορίζεται το νόμιμο δικαίωμα χρήσης και αξιοποίησής τους από οποιοδήποτε μέλος της κοινότητας.

ια) Η ακαδημαϊκή κοινότητα χρησιμοποιεί και καλλιεργεί την ελληνική γλώσσα και προάγει τη χρήση της στους τεχνολογικούς κλάδους που θεραπεύει το Τ.Ε.Ι. Είναι δυνατή όμως, κάτω από προϋποθέσεις, και η χρήση άλλων γλωσσών ευρέως διαδεδομένων.

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:

α) να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την εφαρμογή της και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό.

β) να συμβάλουν στη διά βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια.

γ) να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών και να παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια στους αποφοίτους τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

δ) να ανταποκρίνονται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, να προωθούν τη διάχυση της γνώσης και την ανάπτυξη των τεχνών, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, καθώς και να συμβάλουν στο εθνικό σχέδιο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας στην κατεύθυνση της αειφορίας.

ε) να προωθούν τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή, την αποτελεσματική κινητικότητα του

εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών και των αποφοίτων τους, συμμετέχοντας στην ευρωπαϊκή και στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα.

στ) να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων των πεδίων των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και υπευθυνότητα και με σεβασμό στις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ειρήνης και της ισότητας.

ζ) να αναπτύσσουν κοινούς, ανοικτούς πόρους στην εκπαίδευση, την έρευνα, την τεχνολογία και τον πολιτισμό.

2. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής τους, τα Α.Ε.Ι. παρέχουν ποιοτική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής. Στο πλαίσιο αυτό, τα Τ.Ε.Ι. εστιάζουν στις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών συνδυάζοντας την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα Ιδρύματα οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

α) της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,

β) της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,

γ) της ποιότητας της εκπαίδευσης,

δ) της ποιότητας των υπηρεσιών τους, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη διαχείριση του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών τους,

ε) της διαφάνειας στο σύνολο των δραστηριοτήτων τους,

στ) της αμεροληψίας των οργάνων τους κατά την άσκηση του έργου τους και κατά τη λήψη ατομικών και συλλογικών αποφάσεων,

ζ) της αξιοκρατίας στην επιλογή και εξέλιξη του προσωπικού τους,

η) της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

Άρθρο 2

Σχολές και Τμήματα

Το Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας με έδρα τη Λαμία αποτελείται από τις εξής Σχολές:

α) τη ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ, με έδρα τα Ψαχνά η οποία συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:

1) Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής Τ.Ε., με έδρα τη Λαμία και κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου:

i) Μηχανικοί Δικτύων Τ.Ε.

ii) Μηχανικοί Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Τ.Ε.

iii) Μηχανικοί Λογισμικού Τ.Ε.

2) Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε., με έδρα τα Ψαχνά.

3) Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Τ.Ε., με έδρα τα Ψαχνά.

4) Τμήμα Ηλεκτρονικών Μηχανικών Τ.Ε., με έδρα τη Λαμία.

5) Τμήμα Μηχανικών Τεχνολογίας Αεροσκαφών Τ.Ε., με έδρα τα Ψαχνά.

- 6) Τμήμα Μηχανικών Αυτοματισμού Τ.Ε., με έδρα τα Ψαχνά.
- 7) Τμήμα Ηλεκτρολογίας, με έδρα τη Λαμία
- β) ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**, με έδρα τα Ψαχνά, η οποία συγκροτείται από τα εξής τμήματα:
- 1) Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, με έδρα τα Ψαχνά.
- 2) Τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων, με έδρα την Άμφισσα και κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου:
- i) Διοίκηση Πολιτιστικών Μονάδων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας.
- ii) Μουσειολογία.
- iii) Επικοινωνία Πολιτιστικών Μονάδων.
- 3) Τμήμα Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού, με έδρα τη Θήβα.
- 4) Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με έδρα τα Ψαχνά
- 5) Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης με έδρα την Άμφισσα
- γ). ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**, με έδρα τη Λαμία, η οποία συγκροτείται από τα εξής τμήματα:
- 1) Τμήμα Νοσηλευτικής, με έδρα τη Λαμία.
- 2) Τμήμα Φυσικοθεραπείας, με έδρα τη Λαμία.
- δ). ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**, με έδρα το Καρπενήσι, η οποία συγκροτείται από το εξής Τμήμα:
- 1) Τμήμα Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, με έδρα το Καρπενήσι.

Άρθρο 3

Τα όργανα διοίκησης του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας

1. Τα Όργανα διοίκησης διακρίνονται σε μονομελή και συλλογικά.
2. α) Μονομελή όργανα διοίκησης του Ιδρύματος είναι: αα) ο Πρύτανης του Τ.Ε.Ι., αβ) οι Αντιπρυτάνεις αγ) ο Κοσμήτορας Σχολής, αδ) ο Πρόεδρος Τμήματος και αε) ο Διευθυντής Τομέα.
- β) Συλλογικά όργανα διοίκησης του Ιδρύματος είναι: βα) το Πρυτανικό Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι., ββ) η Σύγκλητος του Τ.Ε.Ι., βγ) η Κοσμητεία της Σχολής, βδ) η Γενική Συνέλευση της Σχολής, βε) το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος βστ) η Συνέλευση του Τμήματος και βζ) η Γενική Συνέλευση Τομέα.
3. Τα μονομελή και συλλογικά όργανα του Ιδρύματος, συγκροτούνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4485/2017, όπως κάθε φορά ισχύουν και έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ανωτέρω νόμο, στον Οργανισμό και στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό.

Άρθρο 4

Φοιτητές του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας

- α) Φοιτητές του Τ.Ε.Ι. είναι α) οι προπτυχιακοί φοιτητές, που παρακολουθούν των πρώτο κύκλο σπουδών, β) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που παρακολουθούν το δεύτερο κύκλο σπουδών, γ) οι φοιτητές μερικής φοίτησης, οι οποίοι επιλέγουν τη μερική φοίτηση, δ) οι διδακτορικοί φοιτητές, που παρακολουθούν τον τρίτο κύκλο

σπουδών και ε) οι εξ' ανταλλαγής φοιτητές οι οποίοι εντάσσονται σε μία από τις παραπάνω τέσσερις (4) κατηγορίες.

β) Ως φοιτητές μερικής φοίτησης νοούνται οι φοιτητές οι οποίοι αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα και έχουν υποβάλλει αίτησή προς το Τμήμα η οποία διαβιβάζεται για έγκριση στην Κοσμητεία.

γ) Οι εξ ανταλλαγής φοιτητές είναι φοιτητές άλλων ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή ημεδαπής, με τα οποία υπάρχουν σχετικά μνημόνια συνεργασίας, οι οποίοι πραγματοποιούν ένα μέρος των σπουδών τους στο ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας

δ) «Φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής» είναι οι φοιτητές που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι. και εκλογής τους στα όργανα αυτά. Το δικαίωμα αυτό έχουν: αα) οι προπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα (4) εξάμηνα, ββ) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος του δεύτερου κύκλου σπουδών, και γγ) οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα πέντε (5) πρώτα έτη του τρίτου κύκλου σπουδών. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού χρόνου για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών που παρακολουθούν.

Άρθρο 5

Δημοσιότητα – διαφάνεια

1. Το Τ.Ε.Ι. ανταποκρίνεται στην υποχρέωση δημοσιότητας και διαφάνειας, παρέχοντας στο διαδικτυακό του τόπο, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά του όργανα και τις αποφάσεις του, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, την οργάνωση των σπουδών, τον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών, το διοικητικό και άλλο προσωπικό με την ιδιότητά του, περιγραφή της θέσης του, τρόπους επικοινωνίας, καθώς και τη φωτογραφία του, εκτός αν το μέλος του προσωπικού δεν το επιθυμεί, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχομένων από αυτά υπηρεσιών.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (50 Α'), τα Τμήματα (ακαδημαϊκά) και οι Σχολές υποχρεούνται να διαθέτουν στο διαδικτυακό τους τόπο πλήρη πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις διοικητικές πράξεις που αφορούν τα μέλη τους, όπως ιδίως το καθεστώς απασχόλησής τους, τη χορήγηση αδειών σε αυτά και τη συμμετοχή τους σε επιτροπές και ομάδες εργασίας, το διοικητικό και άλλο προσωπικό με την ιδιότητά του, περιγραφή της θέσης του και τρόπους επικοινωνίας, καθώς και τη φωτογραφία του, εκτός αν το μέλος του προσωπικού δεν το επιθυμεί, την υλικοτεχνική υποδομή, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείρισή τους σε ετήσια βάση, τα προγράμματα σπουδών, το σύνολο των παρεχομένων υπηρεσιών, τον κατάλογο των υπηρετούντων καθηγητών και το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο κατά ακαδημαϊκό έτος.

3. Κατά τη λήξη της θητείας τους ο Πρύτανης του Τ.Ε.Ι., οι Κοσμήτορες των Σχολών, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και οι Διευθυντές των Τομέων υποβάλλουν πλήρη

απολογισμό του ακαδημαϊκού, οικονομικού (ποσά και είδη που ζητήθηκαν και εγκρίθηκαν και προμηθεύτηκαν αντίστοιχα) και διοικητικού έργου που επιτελέστηκε από αυτούς, ο οποίος δημοσιεύεται στον οικείο διαδικτυακό τόπο.

4. Ο διαδικτυακός τόπος τηρείται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και μπορεί να τηρείται και στην αγγλική ή άλλη γλώσσα.

5. Όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται από όργανα διοίκησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (50 Α'), και εμπίπτουν στις περιπτώσεις του νόμου 3861/2010 όπως ισχύει (Διαύγεια) θα πρέπει να δημοσιοποιούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 1

Προπτυχιακοί φοιτητές – Εγγραφές

1. Ως ενεργοί προπτυχιακοί φοιτητές νοούνται όσοι εγγράφονται σύμφωνα με τα άρθρα 2 και άρθρο 33 του Ν.4009/2011 όπως ισχύουν και των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με το ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα εξάμηνα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος της προσαύξησης είναι διπλάσιος του ενδεικτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών που παρακολουθούν.

2. α) Προπτυχιακοί φοιτητές Τ.Ε.Ι. θεωρούνται όσοι εγγράφονται στον πρώτο κύκλο σπουδών μετά από εισαγωγή, μετεγγραφή ή κατάταξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β) Οι εγγραφές των προπτυχιακών φοιτητών γίνονται στο οικείο Τμήμα, μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται εκάστοτε, με βάση τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και αποφάσεις ανωτέρων οργάνων.

γ) Για όσους προέρχονται από μετεγγραφή ή κατάταξη, για την εγγραφή τους απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος και κοινοποίησή της στην Κοσμητεία της Σχολής σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι οποίες ορίζουν και τα χρονικά όρια εγγραφής.

3. Οι φοιτητές μπορούν να ζητήσουν τη διακοπή της φοίτησης τους τμηματικά ή συνεχόμενα μέχρι 3 συνολικά ακαδημαϊκά έτη υποβάλλοντας σχετική αίτηση στο Τμήμα συνοδευόμενη από αποδεικτικά των επικαλουμένων λόγων διακοπής. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει σχετικά και κοινοποιεί την απόφασή της στην Κοσμητεία της Σχολής.

Η φοιτητική ιδιότητα διακόπτεται προσωρινά κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης και ο φοιτητής υποχρεούται να παραδώσει την φοιτητική του ταυτότητα στη Γραμματεία του Τμήματος, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας.

4. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης ή ανωτέρας βίας, είναι δυνατή η κατάθεση των δικαιολογητικών εγγραφής νεοεισερχόμενου φοιτητή, που καθυστέρησε να τα καταθέσει μέσα στις καθορισμένες κατά περίπτωση προθεσμίες, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή στο Τμήμα, εντός χρονικού διαστήματος ενός μηνός από την λήξη των προθεσμιών, στην οποία εκτίθενται οι λόγοι της καθυστέρησης και παρατίθενται συνημμένα τα στοιχεία που τους αποδεικνύουν, και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην Κοσμητεία.

5. Φοιτητής που δεν εγγράφηκε, ούτε με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, χάνει το δικαίωμα εγγραφής του στο Τ.Ε.Ι.

6. Φοιτητής που πρόκειται να εγγραφεί στο Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ δεν μπορεί να είναι συγχρόνως εγγεγραμμένος σε άλλο τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή δημόσιο μεταλυκειακό ίδρυμα ή Σχολή (όπως σε Πανεπιστήμιο, Τ.Ε.Ι., Ακαδημία Εμπορικού

Ναυτικού, Εκκλησιαστική Σχολή, Σχολή Αστυνομίας κλπ), όπως προκύπτει από το άρθρο 2 παρ. 9 του ν. 1771/1988, το άρθρο 2 παρ. 3 περ. α του ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2909/2001 και την ΥΑ Φ. 253/Β6/1340/15-5-2001, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών. Κατά τη διαδικασία εγγραφής του στο Τ.Ε.Ι. καταθέτει σχετική υπεύθυνη δήλωση, προκειμένου η εγγραφή να πραγματοποιηθεί. Η απαγόρευση, με ποινή διαγραφής, ισχύει για όλη τη διάρκεια φοίτησής του στο Τ.Ε.Ι.

7. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα, με βάση σχετικές ασφαλιστικές εισφορές, εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός τριμήνου για κάθε εξάμηνο, δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που υποβάλλεται στο Τμήμα στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και εγκρίνεται από την Κοσμητεία της οικείας σχολής. Οι φοιτητές μερικής φοίτησης έχουν όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των υπολοίπων φοιτητών.

8. Διαγραφή φοιτητή μπορεί να γίνει:

α) μετά από αίτησή του προς το Τμήμα, και σχετική απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η οποία κοινοποιείται στη Σχολή.

β) μετά από εισήγηση του Τμήματος προς τη Σχολή και τελική έγκριση από τη Συνέλευση του ΤΕΙ ως επιβολή ποινής για σοβαρότατους λόγους που προβλέπονται σε σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

9. Για τους πρωτοεισαγόμενους φοιτητές οργανώνεται με ευθύνη του Τμήματος ή της Σχολής τελετή υποδοχής όπου οι νέοι φοιτητές ενημερώνονται για το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος τους, τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους κατά την διάρκεια των σπουδών τους

Άρθρο 2

Ανανέωση εγγραφής

1. Ο φοιτητής υποχρεούται ανά εξάμηνο σε ανανέωση εγγραφής ηλεκτρονικά. Η ανανέωση γίνεται τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου και έχει το δικαίωμα τροποποίησης το αργότερο μια εβδομάδα μετά.

2. Η παρ. 4 του άρθρου 1 του παρόντος κανονισμού, μπορεί να ισχύσει αναλόγως και σε περίπτωση καθυστέρησης ανανέωσης της εγγραφής. Αρμόδια να επιληφθεί και να αποφασίσει είναι η Συνέλευση του οικείου Τμήματος.

3. Η γραμματεία του Τμήματος υποχρεούται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο να υπενθυμίζει στους φοιτητές την υποχρέωσή τους για την ηλεκτρονική ανανέωση της εγγραφής τους στις συγκεκριμένες ημερομηνίες.

Άρθρο 3

Έναρξη, διακοπή και λήξη μαθημάτων

1. α) Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου και περιλαμβάνει δύο αυτοτελή διδακτικά εξάμηνα: το Χειμερινό, το οποίο αρχίζει την πρώτη εργάσιμη Δευτέρα του Οκτωβρίου και το Εαρινό, το οποίο αρχίζει μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου των εξετάσεων του

χειμερινού εξαμήνου. Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας της διδασκαλίας των μαθημάτων του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Επιπλέον, ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου, σε εξεταστική περίοδο η οποία διενεργείται το πρώτο εικοσαήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

β) Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 13 πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας (που καλύπτουν έναν ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων) και μία εξεταστική περίοδο.

2. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων, των εξετάσεων και των διακοπών του επόμενου ακαδημαϊκού έτους καθώς και των γενικών και τοπικών αργιών, καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Τ.Ε.Ι. και ανακοινώνονται με ευθύνη του αρμόδιου Αναπληρωτή Προέδρου του Τ.Ε.Ι. ενιαία, για όλες τις Σχολές του Τ.Ε.Ι., το αργότερο μέχρι τέλος Ιουνίου κάθε έτους.

3. Παράταση της διάρκειας ενός εξάμηνου επιτρέπεται μονό σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δυο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, ύστερα από πρόταση της Κοσμητείας της Σχολής.

4. Οι επί πτυχίω φοιτητές (όσοι περάτωσαν το 8^ο εξάμηνο και ευρίσκονται στο 9^ο ή μεγαλύτερο), σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους σε όλα τα μαθήματα που οφείλουν, ανεξάρτητα εάν αυτά διδάσκονται σε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος (η οποία κοινοποιείται στη Σχολή) ή της Σχολής του Τ.Ε.Ι. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις αυτές, προϋπόθεση είναι ο φοιτητής να έχει δηλώσει το συγκεκριμένο μάθημα και αποτύχει τουλάχιστον μία φορά κατά το παρελθόν και θα πρέπει να υποβάλει σχετική ηλεκτρονική δήλωση εντός της προθεσμίας που θα καθορισθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος ή τη Σχολή.

5. Κατά το χειμερινό εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα του τυπικού 1^{ου}, 3^{ου}, 5^{ου}, και 7^{ου} εξαμήνου ενώ κατά το εαρινό εξάμηνο τα μαθήματα του τυπικού 2^{ου}, 4^{ου} και 6^{ου} εξαμήνου. Σε διαφορετική περίπτωση απαιτείται ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, και ενημέρωση της Κοσμητείας.

Άρθρο 4

Οργάνωση Σπουδών

1. Οι προπτυχιακές σπουδές στα Τμήματα του Τ.Ε.Ι. διεξάγονται κατά τα προβλεπόμενα στο Πρόγραμμα Σπουδών του οικείου Τμήματος.

α) Το Πρόγραμμα Σπουδών καταρτίζεται σύμφωνα με τις οδηγίες της ΑΔΙΠ και περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, τις πιστωτικές μονάδες και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων ενταγμένα σε επτά τυπικά διδακτικά εξάμηνα καθώς και την Πτυχιακή Εργασία και Πρακτική Άσκηση ενταγμένες στο όγδοο τυπικό εξάμηνο.

β) Σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων της Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάθε πρόγραμμα σπουδών περιέχει επίσης τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του προγράμματος σπουδών, καθώς και από κάθε επί μέρους μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα ή πρακτική άσκηση που περιλαμβάνεται σε αυτό, τις πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 1466/Β'/13-8-2007), καθώς και το επίπεδο των προσόντων σε αντιστοίχησή του με εκείνα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

γ) Ως προς το περιεχόμενό τους σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος τα μαθήματα χαρακτηρίζονται σε Μαθήματα Γενικής Υποδομής, Μαθήματα Ειδικότητας, σε μαθήματα Ειδικής Υποδομής και ΔΟΝΑ (Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών Σπουδών).

δ) Ως προς τα μαθησιακά τους αποτελέσματα τα μαθήματα διακρίνονται σε θεωρητικά, εργαστηριακά και μικτά (περιλαμβάνουν θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος)

ε) Το Πρόγραμμα Σπουδών καταρτίζεται από Ειδική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη ΔΕΠ της Σχολής του οικείου ή συναφούς γνωστικού πεδίου, και εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών, από μέλη ΔΕΠ του οικείου ή συναφούς γνωστικού πεδίου που ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Στην Επιτροπή συμμετέχουν κατά προτεραιότητα Καθηγητές πρώτης βαθμίδας και αν δεν επαρκούν αναπληρωτές ή επίκουροι καθηγητές. Η Ειδική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Κοσμήτορα της Σχολής και, εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών, με απόφαση του Προέδρου του Τμήματος ή σε περίπτωση συνεργασίας Σχολών, από τους οικείους Κοσμήτορες των Σχολών. Εάν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος δεν επαρκούν, η Επιτροπή συμπληρώνεται με μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων της Σχολής του οικείου ή συναφούς γνωστικού πεδίου, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Προέδρου του Τμήματος και απόφαση του Κοσμήτορα.

στ) Στα Προγράμματα Σπουδών πρώτου κύκλου μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από άλλα Τμήματα ή Σχολές ή Ιδρύματα της ημεδαπής αλλά και της αλλοδαπής εφ' όσον προβλέπεται σε σχετικό μνημόνιο συνεργασίας.

ζ) Το Πρόγραμμα Σπουδών α' κύκλου περιλαμβάνει στα υποχρεωτικά μαθήματα τουλάχιστον ένα εξαμηνιαίο μάθημα για την εκμάθηση της τεχνικής ορολογίας μιας ξένης γλώσσας, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

Επίσης τα Τμήματα ή οι Σχολές δύνανται να προσφέρουν μαθήματα εκμάθησης ξένης γλώσσας. Στην περίπτωση αυτή για την απονομή του τίτλου σπουδών απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση ενός τουλάχιστον εξαμηνιαίου μαθήματος (πέραν του υποχρεωτικού μαθήματος της τεχνικής ορολογίας) ή η αποδεδειγμένη γνώση της γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον Β1 όπως ορίζεται από το ΑΣΕΠ. Στη βεβαίωση αναλυτικής βαθμολογίας αναγράφονται τα μαθήματα αυτά με την αντίστοιχη βαθμολογία τους χωρίς να υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου ή ο τρόπος απόδειξης της ξένης γλώσσας.

η) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, ύστερα από εισήγηση του Τομέα και σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης Τμήματος. Το

Πρόγραμμα υποβάλλεται προς πιστοποίηση στην ΑΔΙΠ μέσω της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος.

θ) Το Πρόγραμμα Σπουδών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για την κατάρτισή του. Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα τίθεται σε εφαρμογή τον Σεπτέμβριο του επομένου ακαδημαϊκού έτους. Επιμέρους στοιχεία του, όπως το περιεχόμενο μαθήματος, ο τρόπος διδασκαλίας του (θεωρία, εργαστήριο, ασκήσεις πράξεις), ο φόρτος εργασίας και οι πιστωτικές μονάδες καθώς και τα προαπαιτούμενα – εξαρτώμενα μαθήματα, μπορούν να αναθεωρούνται κάθε ακαδημαϊκό έτος, με χρονικό όριο να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης μέχρι το τέλος του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους (31 Αυγούστου).

Μικρή κατ' έτος αναθεώρηση στο περιεχόμενο κάποιου μαθήματος χωρίς μεταβολή του σκοπού του ή διαρθρωτικές αλλαγές μικρής έκτασης που δεν θα υπερβαίνουν το 5% του πλήθους των μαθημάτων του συνολικού προγράμματος είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση του Τομέα, η οποία κοινοποιείται στη Σύγκλητο.

Ως προς τα ουσιαστικά στοιχεία του (πλήθος και τίτλοι προσφερομένων μαθημάτων, τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας και σύνολο ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος) το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται το νωρίτερο μετά από τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη εφαρμογής του. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία αναθεώρησης εκκινεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία προτείνει τουλάχιστον οκτώ (8) Καθηγητές του Τμήματος, που έχουν οικείο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και κατάλληλη βαθμίδα, μεταξύ των οποίων επιλέγει ο Πρόεδρος του Τμήματος για να συγκροτήσει την Ειδική Επιτροπή του στοιχείου. Εάν δεν υπάρχουν οκτώ μέλη ΔΕΠ στο τμήμα που να πληρούν τις προϋποθέσεις, η πρόταση περιορίζεται στο διαθέσιμο αριθμό μελών ΔΕΠ του Τμήματος, εφόσον αυτοί είναι τουλάχιστον πέντε (5). Διαφορετικά η Συνέλευση προτείνει και μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων της Σχολής, μεταξύ των οποίων επιλέγει ο Κοσμήτορας της Σχολής για να συμπληρώσει την Ειδική Επιτροπή του στοιχείου.

ι) Προκειμένου να εφαρμοστεί το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών, μετά την έγκρισή του, απαιτείται απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που καθορίζει τις αντιστοιχίες όλων των μαθημάτων μεταξύ του προηγούμενου και του νέου ισχύοντος Προγράμματος. Ο τρόπος εφαρμογής, οι μεταβατικές διατάξεις και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης. Αν ο φοιτητής έχει περάσει περισσότερα από τα ελάχιστα απαραίτητα για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου μαθήματα, τα υπόλοιπα αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος, με το βαθμό και τις πιστωτικές μονάδες τους.

2. Το Τ.Ε.Ι. μπορεί να οργανώνει και να προσφέρει: α) προγράμματα σπουδών από κοινού ή σε συνεργασία με Τμήματα ή Σχολές διαφορετικών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, που οδηγούν στην απονομή τίτλου σπουδών του προγράμματος αυτού, β) προγράμματα σπουδών από κοινού ή σε συνεργασία με ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής, που οδηγούν στην απονομή αντίστοιχων τίτλων σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41 του ν. 4009/2011. Στον Οργανισμό του Ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία συμμετοχής του στα προγράμματα συνεργασίας, καθώς και τα όργανα του Ιδρύματος, που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.

3. Οι σπουδές στο Τ.Ε.Ι. οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση κατ' ελάχιστο 40 εξαμηνιαίων μαθημάτων, στα οποία περιλαμβάνεται και η Πτυχιακή Εργασία. Η απόκλιση είναι δυνατή, μέχρι του ελάχιστου αριθμού των 38 μαθημάτων, κατόπιν πρότασης της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου Τ.Ε.Ι.

4. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος διακρίνονται σε Υποχρεωτικά (Υ) και κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΕΥ), ως εξής:

α) Υποχρεωτικά είναι τα μαθήματα υποδομής και τα βασικά μαθήματα της ειδικότητας, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές του Τμήματος.

β) Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά είναι μαθήματα ειδικότητας που επιλέγονται από τους φοιτητές από πίνακα περισσοτέρων μαθημάτων. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι ομαδοποιημένα, οπότε ο φοιτητής επιλέγει υποχρεωτικά όλα τα μαθήματα μιας ομάδας, εφόσον προσφέρονται. Στην περίπτωση που δεν προσφέρονται όλα τα μαθήματα μιας ομάδας γίνεται ελεύθερη επιλογή από άλλες ομάδες για τη συμπλήρωση του αριθμού των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων. Εάν στο Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνονται Κατευθύνσεις, τα μαθήματα που τις χαρακτηρίζουν είναι ομαδοποιημένα. Τα επιλογής υποχρεωτικά μαθήματα μπορούν να ανέρχονται έως 10% επί του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την απονομή του πτυχίου, ενώ στο Πρόγραμμα Σπουδών προσφέρονται τα διπλάσια επιλογής υποχρεωτικά μαθήματα, από τον αριθμό που υποχρεούται να επιλέξει ο φοιτητής. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα το οποίο επιλέγεται από αριθμό φοιτητών κάτω των δέκα (10), δεν προσφέρεται. Εάν τούτο συμβεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα αρχίζει διαδικασία αναθεώρησης του Προγράμματος σπουδών για τα μαθήματα επιλογής.

γ) Επιπλέον των ανωτέρω, ο φοιτητής μπορεί να παρακολουθεί ως Προαιρετικά Μαθήματα άλλα μαθήματα, που προσφέρονται ως Υποχρεωτικά ή κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά, στο ίδιο ή σε άλλα Τμήματα της Σχολής ή του Ιδρύματος. Τα Προαιρετικά Μαθήματα δεν συμμετέχουν στο βαθμό του πτυχίου, αλλά αναγράφονται με τις πιστωτικές μονάδες τους και το βαθμό στο Παράρτημα Διπλώματος εφόσον έχουν εξετασθεί επιτυχώς. Ο κατάλογος των προαιρετικών μαθημάτων καταρτίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος κάθε έτος κατόπιν συνεννόησης με το τμήμα που προσφέρει το μάθημα.

5. α) Τα προγράμματα προπτυχιακών σπουδών του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας οργανώνονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ώστε να μπορούν να περιγραφούν με την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε όλα τα αυτοτελή εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία και δραστηριότητες που τα συνθέτουν. Είναι επίσης δυνατή η μεταφορά και συσσώρευση επιτυχών επιδόσεων σε άλλα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών του ιδίου ή άλλου ανώτατου εκπαιδευτικού Ιδρύματος, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο όταν υπάρχει σχετικό μνημόνιο συνεργασίας.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του πρύτανη του Ιδρύματος, η οποία διατυπώνεται μετά από γνώμη των Κοσμητόρων των οικείων Σχολών, καθώς και ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Α.Δι.Π, ορίζεται το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απονομή τίτλου σπουδών από όλα τα ομοειδή προγράμματα

σπουδών, λαμβάνοντας υπόψη και τις αντίστοιχες εξελίξεις σε κάθε επιστημονικό πεδίο στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης.

γ) Οι πιστωτικές μονάδες περιλαμβάνονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β' 1466/2007), σε κάθε Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο περιέχει τα προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του Προγράμματος Σπουδών, καθώς και από κάθε επί μέρους μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα ή πρακτική άσκηση που περιλαμβάνεται σε αυτό. Επιπλέον περιέχει και το επίπεδο των προσόντων σε αντιστοίχσή του με εκείνα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

δ) Ο συνολικός ανώτατος αριθμός πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα μαθήματα στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο, ανέρχεται σε 38.

6. α) Προκειμένου τα προγράμματα σπουδών να συνδυάζουν υψηλό τεχνολογικό χαρακτήρα παράλληλα με υψηλό ακαδημαϊκό και επιστημονικό επίπεδο, θα πρέπει συνολικά στο πρόγραμμα σπουδών οι ώρες διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων να είναι τουλάχιστον κατά 50% περισσότερες από τις ώρες διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων.

β) Το πρόγραμμα σπουδών δομείται με βάση το φόρτο εργασίας, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 3374/2005. . Κάθε Πιστωτική Μονάδα αντιστοιχεί σε 25 ώρες Φόρτου Εργασίας.

γ) Με την επιφύλαξη της ως άνω παραγράφου, για την κατάρτιση του προγράμματος ο φόρτος εργασίας υπολογίζεται σε κάθε μάθημα κατά προσέγγιση τριπλάσιος του χρόνου θεωρητικής διδασκαλίας και ίσος προς το χρόνο εργαστηριακής διδασκαλίας.

δ) Οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας του τυπικού προγράμματος θα πρέπει να είναι από 24 έως 26.

ε) Τα μαθήματα ειδικής υποδομής και ειδικότητας δεν πρέπει να υπολείπονται του 60% του συνόλου ή να υπερβαίνουν το 80% του συνόλου.

στ) Στα μαθήματα γενικής υποδομής περιλαμβάνονται τα μαθήματα Δ.Ο.Ν.Α (Διοίκησης – Οικονομίας – Νομοθεσίας – Ανθρωπιστικών Σπουδών) και επιχειρηματικότητας.

7. α) Ο πρώτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση ενός προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, περιλαμβάνει μαθήματα, πτυχιακή εργασία και πρακτική άσκηση που αντιστοιχούν σε 240 πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή τίτλου σπουδών.

β) Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε 60 πιστωτικές μονάδες, ενώ για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο σε 30.

γ) Το Πρόγραμμα Σπουδών καταρτίζεται με βάση το Περίγραμμα του Προγράμματος Σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει αα) τους τίτλους των υποχρεωτικών και κατ' επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων, ββ) το είδος του κάθε μαθήματος γγ) τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος ή μέρους μικτού μαθήματος δδ) τις πιστωτικές μονάδες κάθε μαθήματος ή μέρους μικτού μαθήματος εε) για τα μικτά μαθήματα το ποσοστό του θεωρητικού και του εργαστηριακού μέρους για τον υπολογισμό της σταθμισμένης βαθμολογίας ζζ) περίληψη και μια ενδεικτική διάρκεια διδασκαλίας τους ηη) τις μορφές διδασκαλίας που κρίνονται κατάλληλες για κάθε μάθημα θθ) τα

μαθησιακά αποτελέσματα και ι) τη σχετική βιβλιογραφία. Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι ενδεικτικό, ανταποκρίνεται όμως σε συνθήκες κανονικής και πλήρους φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην ορθή αλληλουχία των διδασκόμενων μαθημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε φοιτητής μπορεί να καταρτίσει το δικό του ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών, με τους περιορισμούς που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία, τον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό και από συναφείς αποφάσεις της Συγκλήτου του Τ.Ε.Ι. και των οικείων Σχολών και Τμημάτων.

8. Κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος χαρακτηρίζεται από έναν αριθμό πιστωτικών μονάδων (Π.Μ.). Η πτυχιακή εργασία χαρακτηρίζεται από 20 Π.Μ. και στην πρακτική άσκηση αντιστοιχούν 10 Π.Μ. Στις εκπαιδευτικές επισκέψεις δεν αντιστοιχούν Π.Μ..

9. α) Εάν η γνώση ενός υποχρεωτικού μαθήματος είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικού μαθήματος ανωτέρου εξαμήνου, το πρώτο μάθημα χαρακτηρίζεται ως προαπαιτούμενο του δεύτερου, το οποίο είναι αυτόματα εξαρτώμενο του πρώτου, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση του οικείου Τομέα (όταν υφίσταται).

β) Ένα μάθημα μπορεί να είναι ταυτόχρονα και προαπαιτούμενο ενός μαθήματος και εξαρτώμενο από άλλο μάθημα. Για κάθε μάθημα μπορεί να υπάρχουν μέχρι δύο (2) προαπαιτούμενα μαθήματα και σε κάθε προαπαιτούμενο μπορεί να αντιστοιχούν μέχρι δύο (2) εξαρτώμενα μαθήματα.

γ) Τα αλληλοσυνδεόμενα με τον τρόπο αυτό μαθήματα σχηματίζουν ομάδες, που περιλαμβάνουν μέχρι τρία (3) μαθήματα και δεν έχουν μεταξύ τους κοινά μαθήματα.

δ) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ορίζεται ο αριθμός των προαπαιτούμενων και εξαρτώμενων μαθημάτων, που δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 20% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων.

10. α) Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει με βάση το περίγραμμα του προγράμματος σπουδών για τη μορφή διδασκαλίας κάθε μαθήματος (θεωρητική, ασκήσεις πράξεις, εργαστηριακή, ή μικτή μορφή διδασκαλίας), ενώ ο διδάσκων Καθηγητής προβαίνει στην ανάλυση της ύλης του μαθήματος σε επίπεδο δεκατριών (13) εβδομάδων διδασκαλίας, ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος και μεριμνά, σε συνεργασία με το Τμήμα, για την σχετική ενημέρωση παντός ενδιαφερομένου, μέσω της προσωπικής του ιστοσελίδας, της ιστοσελίδας του μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class ή και της ιστοσελίδας του Τμήματος.

β) Η Συνέλευση του Τμήματος, κατά την κατανομή των μαθημάτων του Τμήματος ανά τυπικό εξάμηνο σπουδών, μεριμνά ώστε: αα) τα τυπικά προγράμματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων σπουδών να μην περιλαμβάνουν κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, ββ) να διασφαλίζεται η ορθή αλληλουχία μεταξύ των προαπαιτούμενων και των εξαρτώμενων από αυτά μαθημάτων.

11. Το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου, συντάσσεται με τη φροντίδα της Συνέλευσης του Τμήματος και ανακοινώνεται, με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, το εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων του Τμήματος, το οποίο περιέχει:

α) τα τυπικά Προγράμματα Σπουδών κάθε εξαμήνου,

β) τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, με τη βαθμίδα τους, που θα διδάξουν κάθε μάθημα του (τυπικού) προγράμματος και

γ) την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή το χώρο που θα πραγματοποιείται κάθε μάθημα.

δ) τις ημέρες και ώρες και τόπο συνεργασίας των φοιτητών με κάθε διδάσκοντα οι οποίες δεν μπορεί να είναι λιγότερες από δύο ώρες εβδομαδιαίως κατά την διάρκεια των 13 εβδομάδων διδασκαλίας κάθε εξαμήνου και να μη συμπίπτουν με ώρες διδασκαλίας.

ε) Κατά την κατάρτιση του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος κάθε Τμήματος λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να συμπίπτει ελεύθερος χρόνος 2 ωρών σε συγκεκριμένη ημέρα της εβδομάδας, που θα χρησιμοποιείται για τη σύγκληση των οργάνων του Τμήματος.

στ) Ο μέγιστος αριθμός ωρών διδασκαλίας μέλους ΔΕΠ σε μία ημέρα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις οκτώ (8), εκ των οποίων μέχρι έξι (6) μπορεί να είναι θεωρητική διδασκαλία.

Θεωρητικό μάθημα δεν μπορεί να διδάσκεται περισσότερες από τρεις (3) ώρες την ημέρα.

12. α) Κατά την έναρξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου όλοι οι φοιτητές υποβάλουν δήλωση μαθημάτων εντός προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος η οποία περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμούν και πρόκειται να παρακολουθήσουν κατά το εξάμηνο αυτό. Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών, ο φοιτητής υποχρεούται να δηλώσει μαθήματα, τα οποία περιλαμβάνονται κατά σειρά προτεραιότητας: (α) στα προσφερόμενα μαθήματα των προηγούμενων κατά σειρά εξαμήνων που οφείλει αρχίζοντας από το πρώτο, (β) στα προσφερόμενα μαθήματα του τυπικού εξαμήνου, ν, στο οποίο εγγράφεται και (γ) στα προσφερόμενα μαθήματα του επομένου τυπικού εξαμήνου, ν+2, τηρώντας οπωσδήποτε το ανώτατο όριο των 38 πιστωτικών μονάδων.

β) Η δήλωση μαθημάτων γίνεται με τους περιορισμούς που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από σχετική εισήγηση των οικείων Τομέων (όταν υφίστανται) για τα υποχρεωτικά μαθήματα κατωτέρων εξαμήνων, η γνώση των οποίων είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων.

γ) Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί μόνο σε μαθήματα που έχουν δηλωθεί, σύμφωνα με τα ανωτέρω, κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Οι φοιτητές που δεν έχουν υποβάλει δήλωση μαθημάτων ή έχουν υποβάλει εκπρόθεσμες δηλώσεις δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις του οικείου εξαμήνου και, εάν παρά ταύτα συμμετείχαν σε αυτές, η επίδοσή τους δεν βαθμολογείται και, εάν παρά ταύτα βαθμολογήθηκαν, ο βαθμός που τυχόν έλαβαν δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν καταχωρείται σε καμία εξεταστική περίοδο.

δ) Οι πρωτοεισαγόμενοι φοιτητές υποχρεούνται να δηλώσουν όλα και μόνο τα μαθήματα του τυπικού προγράμματος σπουδών του πρώτου εξαμήνου κατά το Χειμερινό εξάμηνο και του δευτέρου κατά το Εαρινό εξάμηνο.

ε) Ο φοιτητής δεν μπορεί να δηλώσει εργαστηριακό μέρος μικτού μαθήματος, χωρίς να έχει δηλώσει ή επιτύχει ήδη στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος αυτού.

στ) Σε περίπτωση διεξαγωγής εξετάσεων για τους επί πτυχίω φοιτητές σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4 του παρόντος αυτοί οφείλουν να υποβάλουν σχετική δήλωση συμμετοχής εντός της προθεσμίας που ανακοινώνει έγκαιρα η Γραμματεία του Τμήματος μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος σε διαφορετική περίπτωση δεν γίνεται δεκτός στις εξετάσεις.

η) Εργαστήρια στα οποία ο φοιτητής έχει συμπληρώσει τις απαιτούμενες σύμφωνα με τον Κανονισμό του Εργαστηρίου υποχρεωτικές παρουσίες αλλά δεν έχει βαθμολογηθεί επιτυχώς δηλώνονται εκ νέου και λαμβάνονται υπόψη στην συμπλήρωση των 38 π.μ, η παρακολούθηση τους δεν είναι υποχρεωτική και ο φοιτητής υπόκειται σε τελική ή τμηματικές εξετάσεις. Για το σκοπό αυτό σε κάθε εργαστηριακό μάθημα ή εργαστηριακό μέρος μικτού μαθήματος υπάρχει Βιβλίο Φοιτητών Εργαστηρίου (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή) το οποίο τηρείται κάθε φορά από τον εκάστοτε υπεύθυνο του εργαστηριακού μαθήματος και παραδίδεται στον επόμενο μέσω της Γραμματείας του Τμήματος. Στο βιβλίο αυτό αναγράφεται ανά εξάμηνο διδασκαλίας και για κάθε φοιτητή αν συμπλήρωσε τις απαιτούμενες υποχρεωτικές παρουσίες και η βαθμολογία που έλαβε. Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί την παρακολούθηση του εργαστηρίου πρέπει να το δηλώσει και στον διδάσκοντα και να προσέρχεται κανονικά στα μαθήματα

13. Μέσα στην πρώτη εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα τροποποίησης της αρχικής δήλωσής του. Εάν στη δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσει ο φοιτητής σε ένα εξάμηνο δεν τηρούνται οι όροι της παραγράφου 11 του άρθρου αυτού, θεωρείται αυτοδίκαια ότι η δήλωση περιλαμβάνει για μεν τους πρωτοεισαγόμενους τα μαθήματα του τυπικού προγράμματος σπουδών του πρώτου και δευτέρου εξαμήνου, για δε τους φοιτητές των επόμενων εξαμήνων τροποποιείται η δήλωση μαθημάτων με απόφαση του Τμήματος, μετά από συνεννόηση του φοιτητή με τον Σύμβουλο Σπουδών του ώστε να ικανοποιούνται οι όροι της παραγράφου 11.

14. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Σπουδών, εκπονήσει επιτυχώς την πτυχιακή εργασία, ολοκληρώσει την πρακτική άσκηση και συγκεντρώσει με αυτόν τον τρόπο τον απαιτούμενο αριθμό των διακοσίων σαράντα (240) πιστωτικών μονάδων.

15. Το Τμήμα υποχρεούται να εκδίδει και να ανακοινώνει έγκαιρα, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους Οδηγό Σπουδών, στον οποίο περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα οι διαλαμβανόμενες στις παραγράφους 1 έως και 13 του παρόντος άρθρου πληροφορίες, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία σχετική με την οργάνωση των σπουδών «και τα γενικά θέματα φοίτησης», σύμφωνα με τον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό, ο οποίος γνωστοποιείται στους φοιτητές με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο (ανάρτηση στον ιστότοπο του Τμήματος, έντυπη αναπαραγωγή και διανομή στους εγγραφόμενους φοιτητές κ.τλ.).

16. Με απόφαση της Συγκλήτου, η οποία λαμβάνεται μετά από εισήγηση της Σχολής και πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος, είναι δυνατόν κάποια μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά να προσφέρονται μόνο σε ξένη γλώσσα. Στην περίπτωση αυτή οι εξετάσεις διενεργούνται στην ίδια ξένη γλώσσα.

17. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο,

περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων ελεύθερης πρόσβασης, καθώς και οι έντυπες ή ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές σημειώσεις, ύστερα από την κατ' έτος έγκρισή τους από τις συνελεύσεις των τμημάτων, το οποίο ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος και καλύπτει ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό προπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών της οικείας σχολής.

18. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα προτεινόμενο διδακτικό σύγγραμμα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο προέρχεται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα (Κ.Π.Σ.) ΕΥΔΟΞΟΣ και συντάσσεται ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για καθένα από αυτά, καθώς και των λοιπών καθηγητών που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

19. Οι παραδόσεις - σημειώσεις των μαθημάτων που διδάσκουν οι καθηγητές όλων των βαθμίδων αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδίκτυο.

20. Κάθε διδάσκων οφείλει να ανακοινώνει στην ιστοσελίδα του μαθήματος ή να διανέμει σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο μάθημα, κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων και στο οποίο ανήκει, αναλυτικό διάγραμμα μελέτης το οποίο περιλαμβάνει τη διάρθρωση της ύλης του μαθήματος, σχετική βιβλιογραφία, άλλη τεκμηρίωση και συναφή πληροφόρηση.

21. Στους φοιτητές που παρακολουθούν πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου χορηγούνται δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα.

Άρθρο 5

Μορφές διδασκαλίας

1. α) Η θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία μαθήματος, παρουσιάζει εποπτικά μια ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικείμενου και το σχετικό μ' αυτήν επιστημονικό προβληματισμό. Η συνθετική εφαρμογή γνώσεων, μεθόδων και διαδικασιών γίνεται σε ειδικά επιλεγμένα θέματα, που αναθέτει ο καθηγητής στους φοιτητές, κατά ομάδες ή ατομικά.

β) Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση με τη συνεργασία και καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια σχετικής βιβλιογραφίας και θεωρούνται διδακτικό έργο μόνον εφόσον περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών και αντιστοιχούν σε πιστωτικές μονάδες.

γ) Οι εργαστηριακές ασκήσεις πραγματοποιούνται περιοδικά σε κατάλληλους χώρους του Τ.Ε.Ι. ή χώρους εργασίας, στους οποίους οι φοιτητές με την επίβλεψη και με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού εκπαιδεύονται κατά μικρές ομάδες στην εφαρμογή θεωρητικών, επαγγελματικών ή τεχνολογικών μεθόδων, στο χειρισμό τεχνικών συστημάτων, στην εξοικείωση στην ομαδική εργασία, στη σύνταξη περιγραφικών τεχνικών εκθέσεων κ.λπ., ώστε να αποκτούν τις κατάλληλες δεξιότητες. Για το συντονισμό της διδασκαλίας μεταξύ των εργαστηριακών ομάδων κάθε εργαστηριακού μαθήματος, με απόφαση της Συνέλευσης, ορίζεται ο Υπεύθυνος Εργαστηρίου.

2. Η κατανομή των φοιτητών σε Τμήματα, στα εργαστηριακά μέρη των μαθημάτων, γίνεται με ευθύνη του Υπεύθυνου του Εργαστηρίου και μόνο για τους φοιτητές που έχουν δηλώσει το εργαστηριακό αυτό μάθημα ή εργαστηριακό μέρος μικτού μαθήματος κατά το τρέχον εξάμηνο στη Γραμματεία, κατά το άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού. Οι σχετικές καταστάσεις κοινοποιούνται από τον Υπεύθυνο του εργαστηρίου στον Πρόεδρο του Τμήματος, κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας μετά την εβδομάδα λήξης των τροποποιήσεων των δηλώσεων.

3. Η διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων πραγματοποιείται από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος. Δίνεται η δυνατότητα να διδάσκεται θεωρητικό μάθημα από μέλος Δ.Ε.Π. άλλου τμήματος της Σχολής κατόπιν αίτησης του και έγκρισης των τμημάτων προέλευσης και υποδοχής ή και από μέλος άλλης Σχολής του ΤΕΙ κατόπιν αίτησης του και έγκρισης των Σχολών προέλευσης και υποδοχής. Η διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων πραγματοποιείται από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π και Ε.ΤΕ.Π. του οικείου τμήματος ή/και άλλων τμημάτων με βάση την ανωτέρω διαδικασία.

4. Η παρουσία όλων των διδασκόντων στις αίθουσες κατά τις ώρες που αναφέρει το πρόγραμμα είναι επιβεβλημένη. Τυχόν απουσία είναι δικαιολογημένη μόνο όταν συντρέχει σοβαρός λόγος (υγείας, οικογενειακός κ.λπ.) και κατόπιν έγκαιρης ενημέρωσης των φοιτητών με επίσημη ανακοίνωση που, με ευθύνη του διδάσκοντα, είτε θα αναρτάται στο «δωμάτιο» του μαθήματος στο e-class (και με αυτόματη ειδοποίηση στα e-mails των σπουδαστών), είτε θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του τμήματος μέσω της γραμματείας, είτε θα αναρτάται έξω από την αίθουσα διδασκαλίας, ενώ οπωσδήποτε θα ειδοποιούνται σχετικά ο Διευθυντής του Τομέα (όταν υφίσταται) και ο Πρόεδρος του Τμήματος. Οι αναπληρώσεις θα κοινοποιούνται στους φοιτητές, τον Διευθυντή του Τομέα και τον Πρόεδρο του Τμήματος. Σε περίπτωση που κάποιος διδάσκων διδάσκει σε αίθουσα διαφορετική από αυτήν που προβλέπει το πρόγραμμα υποχρεούται να ενημερώνει άμεσα την Επιτροπή Προγράμματος του οικείου τμήματος ώστε να γίνεται η σχετική διόρθωση στο αναρτημένο πρόγραμμα.

Άρθρο 6

Διάρκεια διδασκαλίας και ασκήσεων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων και των εργαστηριακών ασκήσεων ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας, μετά τη λήξη της οποίας ακολουθεί διάλειμμα δέκα πέντε (15) λεπτών.

2. Η διάρκεια διδασκαλίας και εξετάσεων μέσα στην ημέρα ορίζεται από τα οικεία Ωρολόγια / Εξεταστικά Προγράμματα του Τμήματος, αλλά περιορίζεται στο διάστημα μεταξύ 8:00 και 20:00.

3. Το ωρολόγιο πρόγραμμα καταρτίζεται σε συνεννόηση και με τα άλλα Τμήματα που χρησιμοποιούν κοινούς χώρους διδασκαλίας με σκοπό τον αποτελεσματικό συντονισμό της χρήσης των αιθουσών και των άλλων χώρων έρευνας και διδασκαλίας. Διαφωνίες μεταξύ Τμημάτων ως προς την χρήση συγκεκριμένων ωρών και χώρων διδασκαλίας ή έρευνας επιλύονται από τη Διεύθυνση της Σχολής και εν τέλει από τη Σύγκλητο.

4. Οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων εκάστου τυπικού εξαμήνου πρέπει κατά το δυνατόν να είναι συνεχόμενες. Η σύμπτωση ωρών διδασκαλίας υποχρεωτικών μαθημάτων και προσφερομένων μαθημάτων επιλογής του αυτού τυπικού εξαμήνου

σπουδών στο ωρολόγιο πρόγραμμα αποκλείεται.

Άρθρο 7

Εκπαιδευτικές εκδρομές

1. Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών, παρέχεται η δυνατότητα να οργανώνονται με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας, όχι περισσότερες από τρεις (3) συνεχόμενες εργάσιμες ημέρες το εξάμηνο, σε χώρους εργασίας και βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Η έγκριση παρέχεται μετά από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος, εισήγηση της Σχολής και απόφαση της Συγκλήτου του Τ.Ε.Ι.
2. Πολυήμερες, άνω των τριών (3) ημερών, εκπαιδευτικές εκδρομές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό πραγματοποιούνται μόνο κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων ή του Πάσχα ή το καλοκαίρι.

Άρθρο 8

Φοίτηση

1. Η διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική για το Τμήμα και τον διδάσκοντα. Το ίδιο ισχύει και για τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση που ο αριθμός αυτών που δηλώνουν το κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα υπολείπεται του ελαχίστου ορίου των δέκα (10) φοιτητών, η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από πρόταση του διδάσκοντος και εισήγηση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, αποφασίζει για το εάν το μάθημα αυτό θα προσφερθεί στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος ή θα αντικατασταθεί από άλλο.
2. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς (13), το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται, τυχόν δε εξέτασή του είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για την απονομή του τίτλου σπουδών. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση της Συγκλήτου του Τ.Ε.Ι., ύστερα από πρόταση της Διεύθυνσης της Σχολής.
3. α) Η φοίτηση είναι υποχρεωτική.
β) Για την καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών είναι δυνατή η διοργάνωση ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθήματα εγνωσμένης δυσκολίας, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων του Ιδρύματος, με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, μετά από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και γνώμης του οικείου Τομέα (όταν υφίσταται).
γ) Είναι δυνατή η διοργάνωση ενισχυτικής διδασκαλίας σε επίπεδο Σχολής μετά από απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής.

Άρθρο 9

Βαθμολογική κλίμακα

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5). Ο υπολογισμός του βαθμού

πτυχίου γίνεται με βάση τις πιστωτικές μονάδες χωρίς να λαμβάνονται υπόψη η πρακτική άσκηση και τα προαιρετικά μαθήματα. Όλοι οι βαθμοί καταχωρούνται και υπολογίζονται με προσέγγιση ενός δεκαδικού ψηφίου ενώ ο υπολογισμός του βαθμού πτυχίου γίνεται με προσέγγιση δύο δεκαδικών ψηφίων της ακεραίας μονάδας.

2. Ο χαρακτηρισμός του βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων του Τ.Ε.Ι. καθορίζεται ως εξής:

- α) από 5,00- 6,49 «καλώς»,
- β) από 6,50- 8,49 «λίαν καλώς» και
- γ) από 8,50- 10,00 «άριστα».

Άρθρο 10

Βαθμοί εργαστηρίου, προόδου και εξετάσεων

1.α) Για τα θεωρητικά μαθήματα ή τα θεωρητικά μέρη μικτών μαθημάτων, η μέθοδος αξιολόγησης καθορίζεται από τον διδάσκοντα (εκτός για όσους προβλέπεται ειδική εξέταση για λόγους υγείας), ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή να στηριχθεί και σε εργασίες. Η τελική βαθμολογία φοιτητή διαμορφώνεται από την επίδοσή του στις τελικές εξετάσεις του εξαμήνου (γραπτές ή προφορικές). Στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας είναι δυνατό, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του Τομέα (όταν υφίσταται), να λαμβάνεται υπόψη και η συμμετοχή του φοιτητή σε διάφορες μορφές αξιολόγησης, όπως ατομικές ή συλλογικές εργασίες φοιτητών που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ασκήσεις, που υιοθετείται σε κάθε συγκεκριμένο μάθημα, με συντελεστή όχι ανώτερο του 40%. Η σχετική απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του Τομέα (όταν υφίσταται) μετά από εισήγηση του διδάσκοντα πρέπει να ανακοινώνεται μία εβδομάδα πριν από την έναρξη των εγγραφών του εξαμήνου και αναρτάται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

β) Για τα αμιγώς θεωρητικά μαθήματα ή το θεωρητικό μέρος μικτού μαθήματος, ο φοιτητής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε πέντε (5,0) τουλάχιστον μονάδες με έναν από τους ανωτέρω προβλεπόμενους τρόπους.

2. α) Για την επιτυχή παρακολούθηση εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος, απαιτείται ο φοιτητής να έχει διεξάγει με επιτυχία το 80% των ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Στο τέλος του εξαμήνου δύνανται να διεξάγονται συμπληρωματικές εργαστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις, για όσους φοιτητές έχουν αποτύχει ή απουσιάσει σε ποσοστό μέχρι 15% των πραγματοποιηθεισών ασκήσεων και μέχρι τη συμπλήρωση του 80% ή ανωτέρου. Τη σχετική απόφαση λαμβάνει η Γενική Συνέλευση του Τομέα (όταν υφίσταται) ή η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από γνώμη του υπεύθυνου Καθηγητή ή ανακοίνωση του διδάσκοντα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

β) Ο βαθμός του εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος είναι, ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου και μετά από απόφαση του Τομέα (όταν υφίσταται) ή του Υπεύθυνου του Εργαστηρίου: αα) ο μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών των ασκήσεων, που ο φοιτητής έχει διεξάγει με επιτυχία στα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου, ή ββ) οι βαθμοί σε εξετάσεις που διεξάγονται τμηματικά ή τελικά σε όλη την ύλη του εργαστηρίου ή γγ) συνδυασμός των αα και ββ.

Η ανωτέρω απόφαση ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του μαθήματος με την έναρξη των μαθημάτων του εργαστηρίου.

γ) Στο τέλος του εξαμήνου, ο διδάσκων καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία του εργαστηρίου, που καταχωρείται στο πρωτόκολλο και αρχειοθετείται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του παρόντος.

δ) Για τα αμιγώς εργαστηριακά μαθήματα ή το εργαστηριακό μέρος μικτού μαθήματος, ο φοιτητής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε πέντε (5,0) τουλάχιστον μονάδες, με έναν από τους ανωτέρω προβλεπόμενους τρόπους.

3. α) Για τα μικτά μαθήματα ο φοιτητής θεωρείται επιτυχών εφόσον συγκέντρωσε πέντε (5,0) τουλάχιστον μονάδες τόσο στο θεωρητικό όσο και στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος. Ο τελικός βαθμός είναι ο σταθμικός μέσος όρος της επιτευχθείσας βαθμολογίας στο θεωρητικό και το εργαστηριακό μέρος των μαθημάτων αυτών, με συντελεστές βαρύτητας που καθορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος κατά την έγκριση του Προγράμματος Σπουδών αφού λάβει υπόψη τις προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας και τις ιδιαιτερότητες κάθε μικτού μαθήματος.

β) Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μικτού μαθήματος, ο βαθμός τού μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται μόνο ως προς το άλλο μέρος.

4. α) Ο βαθμός των φοιτητών που προέρχονται από κατάταξη εξάγεται ως εξής: το οικείο Τμήμα με απόφαση της Συνέλευσής του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, απαλλάσσει τους κατατασσόμενους από μαθήματα ή εργαστήρια που έχουν εξετασθεί με επιτυχία στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης, και καθορίζει τα μαθήματα και τα εργαστήρια προηγούμενων εξαμήνων, στα οποία οι κατατασσόμενοι οφείλουν να εξεταστούν, εφόσον δεν διδάχθηκαν ή δεν ασκήθηκαν πλήρως ή επαρκώς σ' αυτά, στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης, ανεξάρτητα από το εξάμηνο που έγινε η κατάταξη. Ο βαθμός σε κάθε απαλλασσόμενο μάθημα είναι ο βαθμός που έλαβαν στο Τμήμα προέλευσης αλλά με τις πιστωτικές μονάδες του μαθήματος στο Τμήμα κατάταξης.

β) Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση που ο φοιτητής προέρχεται από μετεγγραφή, και έχει διδαχθεί μαθήματα ή ασκήσεις σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., στο οποίο έχει προηγουμένως φοιτήσει.

γ) Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση που ο φοιτητής παρακολουθήσει μαθήματα σε άλλο ΑΕΙ του εσωτερικού ή εξωτερικού σύμφωνα με σχετικό μνημόνιο μεταξύ των ιδρυμάτων.

δ) Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων του Ιδρύματος αναγνωρίζεται υποχρεωτικώς ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, μετατρεπομένη στην προαναφερομένη βαθμολογική κλίμακα, σύμφωνα με τη σχετική εκπαιδευτική συμφωνία και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας κατά τις κείμενες διατάξεις. Η βαθμολογία μαθημάτων σε αλλοδαπά Α.Ε.Ι. πρέπει να αποδεικνύεται με πρωτότυπο επίσημο έγγραφο του αλλοδαπού Α.Ε.Ι., το οποίο φέρει τη σχετική επισήμειωση που προβλέπεται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις.

5. Φοιτητής που δεν παρακολουθήσε με επιτυχία υποχρεωτικό μάθημα, πρέπει να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο που θα διδαχθεί. Αν απέτυχε σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα, μπορεί να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο που θα διδαχθεί

ή να επιλέξει στη δήλωσή του άλλο μάθημα, ενώ αν απέτυχε σε προαιρετικό μάθημα δεν προκύπτει καμία υποχρέωσή του.

6. Σε κάθε περίπτωση ο εισηγητής των θεμάτων της εξέτασης οφείλει να διαμορφώσει θέματα εξετάσεων τέτοια ώστε να διαπιστώνεται η επίτευξη των στόχων του μαθήματος όπως αυτοί είναι διατυπωμένοι στο περίγραμμα σπουδών του μαθήματος.

Άρθρο 11

Εξεταστικές περιόδους εξαμήνου, πρόγραμμα εξετάσεων

1. α) Μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου ακολουθεί μία εξεταστική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας οι φοιτητές εξετάζονται γραπτώς ή προφορικώς ή με συνδυασμό γραπτής και προφορικής εξέτασης, όπως έχει καθορισθεί κατά άρθρο 10 παρ. 1, σε κάθε μάθημα που δηλώθηκε από το φοιτητή και σε όλη τη διδακτέα ύλη που προβλέπεται από το περίγραμμα του μαθήματος.

β) Για πληρέστερη ενημέρωση και διευκόλυνση των φοιτητών η εξεταστέα ύλη εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του μαθήματος πριν την έναρξη των εξετάσεων από τον /τους διδάσκοντες.

γ) Κάθε μάθημα εξετάζεται στο τέλος του εξαμήνου, στο οποίο διδάχθηκε, και επιπλέον στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου πραγματοποιείται εντός του πρώτου εικοσαήμερου του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

2. Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα ή στο θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων είναι για όλους τους φοιτητές που τα έχουν δηλώσει υποχρεωτικές και διεξάγονται με βάση το Πρόγραμμα Εξετάσεων, που εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει:

α) το εξεταζόμενο μάθημα με τον κωδικό του αριθμό,

β) τον εισηγητή των θεμάτων,

γ) ημερομηνία, ώρα και αίθουσα εξετάσεων,

δ) ένδειξη αν το μάθημα εξετάζεται «γραπτά» ή «προφορικά» ή «συνδυαστικά».

ε) τους επιτηρητές και τον επόπτη εξετάσεων

3. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθούν οι τελικές εξετάσεις λόγω έκτακτων συνθηκών, η Σύγκλητος του Ιδρύματος αποφασίζει για την ημερομηνία διενέργειάς τους μετά από πρόταση του Τμήματος και εισήγηση της Σχολής.

Άρθρο 12

Οργάνωση των εξετάσεων περιόδου

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος, έχει ο Πρόεδρος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών και επιτηρητών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.

2. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, μέλη του Δ.Ε.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. καθώς και κάθε άλλη κατηγορία προσωπικού του Τμήματος, στο πλαίσιο των ωρών απασχόλησής τους ανά βαθμίδα και με συνεκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για την προετοιμασία των εισηγήσεων και για τις διορθώσεις των

γραπτών δοκιμίων. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί το προαναφερόμενο προσωπικό, ως επιτηρητές ορίζονται και άλλες κατηγορίες προσωπικού, με πρόταση του Τμήματος, εισήγηση της Σχολής και απόφαση του Γραμματέα του Ιδρύματος ή της Συγκλήτου του ΤΕΙ.

3. α) Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος, διεξάγονται με την ευθύνη του / των εκπαιδευτικού / κών που δίδαξαν το μάθημα κατά το εξάμηνο που έληξε, οι οποίοι εισηγούνται και τα θέματα των εξετάσεων. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτών, τα θέματα εισηγείται άλλος εκπαιδευτικός από τον ίδιο Τομέα, που ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του προέδρου σε έκτακτη περίπτωση. Σε περίπτωση συνδιδασκαλίας, η Συνέλευση στην αρχή του εξαμήνου ορίζει τον υπεύθυνο, διεξαγωγής των εξετάσεων.

β) Ο διδάσκων, μετά το πέρας της εξέτασης, δύναται να αναρτά τις απαντήσεις των θεμάτων των εξετάσεων στην προσωπική του ιστοσελίδα ή στην ιστοσελίδα του μαθήματος ή του Τμήματος.

4. Σε όσους φοιτητές έχουν προσκομίσει εγκαίρως στη Γραμματεία του Τμήματος, το αργότερο μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, τα προβλεπόμενα από τη σχετική νομοθεσία έγγραφα που αποδεικνύουν ότι αδυνατούν να λάβουν μέρος σε γραπτές εξετάσεις, παρέχεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης. Οι φοιτητές αυτοί εξετάζονται στην ίδια ύλη, στα ίδια θέματα και με το ίδιο πρόγραμμα με τους φοιτητές που εξετάζονται γραπτά. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών και η οργάνωση των εξετάσεων γίνεται από τη Συνέλευση.

5. Στο έντυπο των θεμάτων των εξετάσεων που διανέμονται στους φοιτητές θα πρέπει να αναγράφονται για κάθε ερώτηση η σχετική βαρύτητα στη συνολική βαθμολογία. Επί πλέον στο αντίγραφο που αποστέλλεται στον Πρόεδρο του Τμήματος για την Τράπεζα Θεμάτων θα πρέπει να αναγράφονται και οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος στους οποίους αναφέρεται η συγκεκριμένη ερώτηση.

5. Η διάρκεια επεξεργασίας των θεμάτων κατά τη γραπτή εξέταση κάθε μαθήματος σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις (3) ώρες.

6. α) Αν φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές σε ένα μάθημα, το οποίο έχει δηλώσει αντίστοιχες φορές, βαθμολογείται με απόφαση της Διεύθυνσης της Σχολής, ύστερα από αίτησή του στη Σχολή, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της Σχολής τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος των προηγούμενων εξετάσεων διδάσκων. Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής εξετάζεται στην ίδια ύλη, στα ίδια θέματα, με το ίδιο πρόγραμμα και με τον ίδιο τρόπο με τους υπόλοιπους φοιτητές. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει τη φοίτηση του, και έχει δικαίωμα επανάληψης του αιτήματος μετά από 3 νέες αποτυχημένες εξετάσεις.

Άρθρο 13

Διαδικασία διεξαγωγής εξετάσεων, «τράπεζα θεμάτων»

1. Η Γραμματεία του Τμήματος στην αρχή κάθε εξεταστικής περιόδου οφείλει να δημιουργήσει φάκελο εξετάσεων στον οποίο περιλαμβάνεται το πρόγραμμα των εξετάσεων, φύλλα διεξαγωγής εξετάσεων, απόφαση της Συνέλευσης για τους φοιτητές οι οποίοι δικαιούνται ειδικής εξέτασης, επαρκή αριθμό βεβαιώσεων

συμμετοχής σε εξετάσεις, και κόλλες. Πριν την έναρξη των εξετάσεων ο επόπτης των εξετάσεων παραλαμβάνει τον φάκελο τον οποίο επιστρέφει μετά το τέλος της εξέτασης. Ο εισηγητής οφείλει μετά το πέρας της εξέτασης να αποσταλεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αντίγραφο των θεμάτων των εξετάσεων στον Πρόεδρο του Τμήματος για τις ανάγκες της Τράπεζας θεμάτων. Η Γραμματεία αρχειοθετεί τα φύλλα διεξαγωγής των εξετάσεων και ενημερώνει τον Πρόεδρο για τις αναγραφόμενες παρατηρήσεις.

2. Οι εισηγητές οφείλουν να προσέρχονται μισή ώρα πριν την ανακοινωμένη ώρα εξέτασης του μαθήματός τους ώστε να επιβλέπουν την ομαλή κατανομή των επιτηρητών και των φοιτητών στις προβλεπόμενες αίθουσες και να αντιμετωπίζουν εγκαίρως οποιοδήποτε πρόβλημα. Οι εισηγητές πρέπει να έχουν εκ των προτέρων παραλάβει τον φάκελο εξετάσεων και να έχουν προετοιμάσει και επαρκή αριθμό θεμάτων σύμφωνα με την κατάσταση των φοιτητών οι οποίοι δήλωσαν το μάθημα. Την κατάσταση αυτή οι εισηγητές οφείλουν να την έχουν διαθέσιμη κατά τη διάρκεια της εξέτασης ώστε να γνωρίζουν εάν κάποιος φοιτητής έχει δηλώσει το μάθημα ή όχι.
3. Οι φοιτητές οφείλουν να προσέρχονται εγκαίρως στις εξετάσεις σύμφωνα με το ανακοινωμένο πρόγραμμα (ειδικά όταν υπάρχουν διαφορετικές ζώνες εξέτασης) και να κατευθύνονται στις αίθουσες στις οποίες αντιστοιχεί το επώνυμό τους.
4. Οι εισηγητές πρέπει να μεριμνούν ώστε να μην υπάρχουν σημαντικές διαφορές στο χρόνο εξέτασης ανάμεσα στις αίθουσες, διανέμοντας πρώτα τα φύλλα εξέτασης και τα θέματα σε όλες τις αίθουσες και παρέχοντας διευκρινήσεις / επεξηγήσεις στην συνέχεια. Οι εισηγητές πρέπει να είναι διαθέσιμοι κατά την διάρκεια της εξέτασης για την επίλυση οποιουδήποτε προβλήματος δημιουργηθεί.
5. Οι επιτηρητές οφείλουν να είναι παρόντες και στην διάθεση των εισηγητών τουλάχιστον 15 λεπτά πριν την ανακοινωμένη ώρα εξέτασης. Σε περίπτωση αδυναμίας προσέλευσης, οι επιτηρητές πρέπει να μεριμνούν οι ίδιοι για την αντικατάστασή τους, ενημερώνοντας τον εισηγητή της αντίστοιχης εξέτασης 3 ημέρες πριν από την εξέταση. Σε περίπτωση έκτακτου κωλύματος, οφείλουν και πάλι να ενημερώνουν τον αρμόδιο εισηγητή το συντομότερο δυνατόν. Σε περιπτώσεις μη προσέλευσης επιτηρητών (ακόμη και αν έχουν ειδοποιήσει), οι εισηγητές οφείλουν να ενημερώσουν τον Πρόεδρο του Τμήματος. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση που παρουσιαστεί οποιοδήποτε έκτακτο πρόβλημα στην εξέταση.
6. Στην αρχή της εξέτασης οι επιτηρητές διανέμουν στους φοιτητές παρουσιολόγιο προς συμπλήρωση με τα στοιχεία τους. Στη συνέχεια, εξασφαλίζουν ότι όλοι οι φοιτητές έχουν συμπληρώσει τα στοιχεία τους και ότι ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών συμπίπτει με τον αριθμό των παρόντων. Οι

επιτηρητές πρέπει να επιβεβαιώνουν τα στοιχεία των φοιτητών στα φύλλα εξέτασης με βάση την αστυνομική τους ή φοιτητική τους ταυτότητα. Κανείς φοιτητής δεν γίνεται δεκτός στην εξέταση εάν δεν είναι δυνατόν να πιστοποιηθούν τα στοιχεία του. Η περίπτωση πλαστοπροσωπίας αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα, ενημερώνεται ο διδάσκων του μαθήματος και ο Πρόεδρος του Τμήματος για τις περαιτέρω ενέργειες.

7. Για τους φοιτητές που δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς που δήλωσαν το μάθημα δεν χορηγείται βεβαίωση συμμετοχής στις εξετάσεις του μαθήματος, μπορεί όμως να χορηγηθεί βεβαίωση στην οποία αναγράφεται η παρουσία του στο Τμήμα την συγκεκριμένη ημέρα και ώρα.
8. Σε κάθε αίθουσα οι εισηγητές ή οι επιτηρητές οφείλουν να αναγράφουν στον πίνακα της αίθουσας των εξετάσεων ευκρινώς την ώρα έναρξης και την ώρα λήξης της εξέτασης καθώς και να ενημερώνουν περιοδικά τους φοιτητές για τον υπολειπόμενο χρόνο εξέτασης. Επίσης, οι εισηγητές οφείλουν να διευκρινίζουν από την αρχή στους επιτηρητές και στους φοιτητές:

α) για πόση ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης θα γίνονται δεκτοί φοιτητές στις αίθουσες αλλά και για ποιο χρονικό διάστημα δεν μπορεί να αποχωρήσει κάποιος φοιτητής (τουλάχιστον αν έχει πάρει θέματα)

β) αν επιτρέπονται Η/Υ τσέπης, αν η εξέταση γίνεται με ανοικτά βιβλία, αν πρόκειται να διανεμηθούν τυπολόγια, αν επιστρέφονται τα θέματα και οτιδήποτε άλλο διαδικαστικό θέμα θεωρούν χρήσιμο.

9. Στη συνέχεια, οι επιτηρητές είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των κανόνων αυτών και επί πλέον απαγορεύουν ρητά την παρουσία στις αίθουσες κατά την ώρα των εξετάσεων οποιουδήποτε άλλου ατόμου εκτός από τους εξεταζόμενους και τους αρμοδίως ορισμένους επιτηρητές. Σε τέτοιες περιπτώσεις η εξέταση καθίσταται άκυρη με πλήρη ευθύνη των επιτηρητών και του Εισηγητή του μαθήματος και εγείρονται ζητήματα πειθαρχικής ευθύνης.
10. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται αυστηρά η χρήση κινητών τηλεφώνων, ενσύρματων ή ασύρματων ακουστικών. Οι επιτηρητές πρέπει να επισημαίνουν την ανάγκη απενεργοποίησης των τηλεφώνων και την απομάκρυνσή τους από τα θρανία καθώς και την απαγόρευση χρήσης τους. Επίσης, οι επιτηρητές είναι υπεύθυνοι για την απομάκρυνση βιβλίων και σημειώσεων από τα θρανία καθώς και για την αποφυγή οποιασδήποτε συνεννόησης / συνομιλίας μεταξύ των φοιτητών για οποιοδήποτε λόγο. Εάν ο φοιτητής χρειάζεται οτιδήποτε θα πρέπει να απευθύνεται στους επιτηρητές της αίθουσας. Οι επιτηρητές οφείλουν να είναι ιδιαίτερα αυστηροί σε θέματα αντιγραφών, χρήσης μη εγκεκριμένου υλικού («σκονάκι») και συνομιλιών / συνεννοήσεων μεταξύ των φοιτητών.
11. Φοιτητής που καταλαμβάνεται να αντιγράφει καθ' οιονδήποτε τρόπο (π.χ. από βιβλία ή σημειώσεις, από γραπτό φοιτητή, με τη βοήθεια κινητού), ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους φοιτητές ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του

από τον επιτηρητή που έκανε τη διαπίστωση αυτή και αναγραφεί το περιστατικό και στο παρουσιολόγιο. Η ενέργεια αυτή του φοιτητή αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα, ενημερώνεται ο διδάσκων του μαθήματος και ο Πρόεδρος του Τμήματος για τις περαιτέρω ενέργειες.

12. Η κατ' εξαίρεση και με ειδικές συνθήκες εξέταση επιτρέπεται μόνο για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, όπως ειδικότερα αποφασίζει η Συνέλευση του οικείου Τμήματος. Η γραμματεία του Τμήματος οφείλει να έχει ενημερώσει εγκαίρως τον εισηγητή για την περίπτωση των φοιτητών αυτών.
13. Οι επιτηρητές οφείλουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ώστε η αποχώρηση των φοιτητών να γίνεται με τάξη, από μία έξοδο και όλοι υποχρεωτικά να παραδίδουν το γραπτό τους. Στο τέλος της εξέτασης, οι επιτηρητές καταμετρούν τα γραπτά και καταγράφουν εκείνη την στιγμή ενδεχόμενη απόκλιση από τον καταμετρημένο αριθμό των παρόντων και των καταγεγραμμένων στο παρουσιολόγιο.
14. Βεβαιώσεις συμμετοχής υπογράφουν είτε οι εισηγητές είτε οι επιτηρητές, κατά προτίμηση στο τέλος της εξέτασης με την παράδοση του γραπτού (αν και το σχετικό έγγραφο μπορεί να έχει διανεμηθεί και νωρίτερα για έγκαιρη συμπλήρωσή του από τον φοιτητή). Σε κάθε περίπτωση, όποιος υπογράφει βεβαίωση συμμετοχής θα πρέπει να έχει επιβεβαιώσει τα αναγραφόμενα στοιχεία με βάση την κατάσταση των φοιτητών που δήλωσαν το μάθημα αλλά και το γεγονός ότι ο φοιτητής ήταν παρών στην εξέταση και παρέδωσε γραπτό. Την βεβαίωση αυτή προσκομίζει ο φοιτητής στη Γραμματεία του Τμήματος η οποία επικοινωνεί με τον εισηγητή ή επιτηρητή και στη συνέχεια βεβαιώνει το γνήσιο της υπογραφής του.
15. Με την παράδοση του γραπτού από τον φοιτητή ο επιτηρητής, κλίνει τις απαντήσεις υπογράφοντας στο σημείο αυτό στο φύλλο απαντήσεων.
16. Στο τέλος της εξέτασης οι επιτηρητές παραδίδουν στον εισηγητή τα φύλλα των απαντήσεων αφού προηγουμένως μετρηθούν και υπογράψουν και οι δύο στο παρουσιολόγιο ότι παραδόθηκαν και παρελήφθησαν τα αντίστοιχα γραπτά.
17. Η κατάθεση της βαθμολογίας γίνεται το αργότερο σε δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες μετά την εξέταση έτσι, ώστε οι φοιτητές να γνωρίζουν εγκαίρως τα αποτελέσματα και να προχωρεί απρόσκοπτα, είτε η επόμενη εξεταστική περίοδος, είτε η εγγραφή των φοιτητών στα επόμενα εξάμηνα. Η βαθμολογία καταχωρίζεται διαδικτυακά από τους διδάσκοντες σε σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο. Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας των εξετάσεων της θεωρία ή του εργαστηρίου ηλεκτρονικά, ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να καταθέσει αυτοπροσώπως και ενυπογράφως στη Γραμματεία του Τμήματος σε μορφή εντύπου τη βαθμολογία των εξετάσεων. Ύστερα από σχετικό έλεγχο του κωδικού ελέγχου που αναγράφεται στο έντυπο και στο ηλεκτρονικό αρχείο του

βαθμολογίου του μαθήματος, η Γραμματεία του Τμήματος προβαίνει στην πρωτοκόλληση και αρχειοθέτηση της βαθμολογίας.

18. Σφάλματα που διαπιστώνονται από το διδάσκοντα στη βαθμολογία, μετά την κατάθεσή της στο πρωτόκολλο του Τμήματος, γνωστοποιούνται στο Τμήμα με έγγραφό του μέχρι την λήξη των δηλώσεων μαθημάτων του αμέσως επομένου εξαμήνου. Με τη συνεργασία του βαθμολογητή με τη γραμματεία γίνονται οι αντίστοιχες διορθώσεις στο ηλεκτρονικό αρχείο και στην έντυπη κατάσταση διαπιστώνοντας πάντοτε την συμφωνία του κωδικού έλεγχου στην έντυπη κατάσταση και στο ηλεκτρονικό αρχείο.
19. Τα γραπτά δοκίμια φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή για δώδεκα (12) μήνες. Κατά το διάστημα αυτό ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει από τον αρμόδιο διδάσκοντα να δει το γραπτό του. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και παραδίδονται στο Τμήμα Εκδόσεων και Βιβλιοθήκης για πολτοποίηση, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.
20. α) Για την κωδικοποίηση, αρχειοθέτηση, διατήρηση και διακίνηση των θεμάτων δημιουργείται και τηρείται με ευθύνη του Πρόεδρου σε κάθε Τμήμα «Τράπεζα θεμάτων», σκοπός της οποίας είναι η διευκόλυνση των εξεταστικών διαδικασιών.

β) Η «Τράπεζα θεμάτων» λειτουργεί και ως δανειστική μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

21. Στη λήξη κάθε ακαδημαϊκού έτους ή στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, ο Πρόεδρος ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος τα ποσοστά, επιτυχίας ή αποτυχίας στα διάφορα μαθήματα και αυτά αξιολογούνται και συνεκτιμώνται για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.
22. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος στη λήξη κάθε ακαδημαϊκού έτους ορίζεται μία οι περισσότερες επιτροπές η οποία εξετάζει κατά πόσο τα θέματα των εξετάσεων σε κάθε μάθημα ήταν τέτοια ώστε να διαπιστώνεται η επίτευξη των μαθησιακών στόχων του κάθε μαθήματος όπως αυτοί είναι διατυπωμένοι στο περίγραμμα σπουδών και προβαίνει σε συστάσεις όταν απαιτείται.

Άρθρο 14

Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

1. α) Κάθε φοιτητής είναι υποχρεωμένος για την ολοκλήρωση των σπουδών του να εκπονήσει μετά το 7^ο τυπικό εξάμηνο σπουδών μια πτυχιακή εργασία, με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος.

β) Ο φοιτητής δύναται να αναλάβει πτυχιακή εργασία εφόσον έχει τις προϋποθέσεις που θέτει ο κανονισμός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας του Τμήματός του, μετά από την εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου ή του Σεπτεμβρίου και δηλώνεται στη δήλωση

μαθημάτων του εξαμήνου χωρίς να υπολογίζονται οι πιστωτικές μονάδες για τη συμπλήρωση του μεγίστου ορίου.

γ) Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας διέπεται από τους παρακάτω γενικούς κανόνες:

αα) Το θέμα της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να αφορά θεματολογία που εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, ββ) Κρίνεται σκόπιμο κατά την επιλογή του θέματος της πτυχιακής εργασίας να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και το περιβάλλον που θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση του φοιτητή, διότι έτσι επιτυγχάνεται καλή συνέργια της εκπαίδευσης με την παραγωγή, γγ) Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών δεν θα πρέπει να αφορούν καθαρά βιβλιογραφική ανασκόπηση, δδ) Οι φοιτητές πριν την έναρξη της εκπόνησης της πτυχιακής τους εργασίας, να παρακολουθούν σεμινάριο για τη συγγραφή της εργασίας και την χρήση των βιβλιογραφικών πηγών που διοργανώνονται από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος.

2. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι δύο (2) φοιτητών, με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε φοιτητή.

3. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, μετά από συνεννόηση με τον εισηγητή του θέματος, ζητούν την ανάληψη Πτυχιακής Εργασίας συγκεκριμένου θέματος, με αίτησή τους προς τη Γραμματεία, την οποία προσυπογράφει ο εισηγητής του θέματος εφ' όσον ο φοιτητής πληροί τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από τον εισηγητή.

Η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τον τίτλο του θέματος στα ελληνικά και αγγλικά καθώς και ενδεικτικά περιεχόμενα. Τα θέματα πρέπει να έχουν την έγκριση της Συνέλευσης.

Η επίβλεψη ή συνεπίβλεψη Πτυχιακής Εργασίας ανατίθεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος καθορίζει επίσης την δυνατότητα ένταξης στο διδακτικό έργο των μελών Ε Π την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών και μέχρι δύο ώρες από το υποχρεωτικό τους ωράριο, όταν αναλαμβάνουν μεγάλο αριθμό πτυχιακών εργασιών για την διευκόλυνση των φοιτητών ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος.

4. α) Ο εισηγητής του θέματος επιβλέπει την πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, καθοδηγεί τους φοιτητές στην αναζήτηση της καλύτερης λύσης, φροντίζει για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό και εποπτεύει τα μέλη του Ε.Τ.Ε.Π., όπου η συμβολή τους κρίνεται αναγκαία. Επίσης εισηγείται στον Πρόεδρο του Τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για αναλώσιμα υλικά κ.λπ. Για πτυχιακές εργασίες που πραγματοποιούνται σε χώρους εκτός Τ.Ε.Ι., ο επιβλέπων εκπαιδευτικός περιορίζεται στο επιστημονικό/τεχνικό μέρος της εργασίας.

β) Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε μέλη Δ.Ε.Π. ή σε εντεταλμένους διδασκαλίας άλλου Τμήματος της ίδιας Σχολής, μετά από κοινή απόφαση των Συνελεύσεων των δύο Τμημάτων.

5. Το διατιθέμενο χρονικό διάστημα για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας εκ μέρους του /των φοιτητή/τών είναι τουλάχιστον τέσσερις μήνες με μέγιστο έξη μήνες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, ένα ακόμη εξάμηνο. Εάν η πτυχιακή δεν έχει ολοκληρωθεί κατ' ανώτατο όριο σε 12 μήνες μετά την ανάληψή της, επιλαμβάνεται επί του θέματος η Συνέλευση του Τμήματος. Επέκταση του διαστήματος αυτού δύναται να υπάρξει μετά από αιτιολογημένη αίτηση του/των ενδιαφερομένου/ων και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση του

Τμήματος, στην περίπτωση αυτή, λαμβάνει σοβαρά υπόψη της τη γνώμη του επιβλέποντος την Πτυχιακή Εργασία μέλους ΕΠ. Ομοίως, στην περίπτωση μη αρμονικής συνεργασίας φοιτητών που εκπονούν από κοινού πτυχιακή εργασία, μετά από αιτιολογημένη αίτηση των ενδιαφερομένων ή ενός εξ αυτών, η Συνέλευση του Τμήματος επιλαμβάνεται του θέματος. Στην περίπτωση όπου, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η διάρκεια της Πτυχιακής Εργασίας ξεπερνά το εξάμηνο, τότε η εν λόγω Πτυχιακή δεν συνυπολογίζεται στον αριθμό των Πτυχιακών Εργασιών που υποχρεούται, με βάση τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, να αναλάβει ο επιβλέπων αυτήν για το/τα επόμενο/α εξάμηνο/α.

6. Φοιτητής ο οποίος ανέλαβε την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας υπό την επίβλεψη συγκεκριμένου διδάσκοντος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο, δύναται, με αιτιολογημένη αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος, να αιτηθεί (μία φορά) την αλλαγή θέματος Πτυχιακής Εργασίας ή και επιβλέποντος.

7. α) Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, ο επιβλέπων εκπαιδευτικός εισηγείται γραπτώς τη σύσταση Τριμελούς Επιτροπής από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, για την αξιολόγησή της. Η εισήγηση του επιβλέποντος εκπαιδευτικού υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία επισυνάπτεται αντίγραφο της πτυχιακής σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή δ) στην αρχή της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να υπάρχει δήλωση περί μη λογοκλοπής από τον φοιτητή. Μετά την επιτυχή εξέταση της εργασίας, το αντίγραφο της Γραμματείας αποστέλλεται στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, για να διατηρείται αρχείο πτυχιακών εργασιών ανά Τμήμα.

β) Η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της συγκροτεί τις Τριμελείς Επιτροπές από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. ή εντεταλμένους διδασκαλίας. Με πρωτοβουλία του επιβλέποντος προσδιορίζεται η ημερομηνία, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση εντός ενός μηνός της πτυχιακής εργασίας ή αριθμού πτυχιακών εργασιών ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής. Σε περίπτωση που ο εισηγητής το κρίνει σκόπιμο μπορεί να απευθύνει πρόσκληση στα μέλη ΔΕΠ και στους φοιτητές να παρακολουθήσουν την παρουσίαση της πτυχιακής.

8. Σε περίπτωση έλλειψης μελών Δ.Ε.Π. συναφούς ειδικότητας στο οικείο Τμήμα, η Τριμελής Επιτροπή συμπληρώνεται, με απόφαση της Κοσμητείας της οικείας Σχολής, από μέλη Δ.Ε.Π. άλλου Τμήματος, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο. Τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος φοιτητές. Τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής κρίνουν και βαθμολογούν κατά τα προβλεπόμενα κριτήρια στον κανονισμό εκπόνησης πτυχιακών εργασιών του Τμήματος ανεξάρτητα κατά την εκτίμησή τους. Ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας στο σύνολό της ή ο βαθμός σε καθέναν, από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας φοιτητές, ξεχωριστά, προκύπτει από το μέσο όρο της βαθμολογίας των μελών της Τριμελούς Επιτροπής.

9. Εάν μια πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία. Στην περίπτωση αυτή η παρουσίαση λαμβάνει χώρα σε ημερομηνία που υποδεικνύει η Τριμελής Επιτροπή, μετά από συνεννόηση με τον υποψήφιο φοιτητή, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία εξέτασης, όπως ορίζεται στις ανωτέρω παραγράφους του άρθρου αυτού.

10. Στην περίπτωση όπου τα επιστημονικά αποτελέσματα της Πτυχιακής Εργασίας κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία ως προς τους κατόχους των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτό.

11. Η αντιγραφή και η λογοκλοπή τιμωρούνται. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται αντιγραφή ή/και λογοκλοπή από τον επιβλέποντα ή μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής ή/και μέσω κατάλληλου λογισμικού προγράμματος, γίνεται επικοινωνία του επιβλέποντα με τον φοιτητή, ενημερώνεται ο Πρόεδρος του τμήματος, ενώ η εργασία μηδενίζεται ή βαθμολογείται αναλόγως. Η Συνέλευση του Τμήματος στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και εφόσον παραπεμφθεί το θέμα σε αυτήν μπορεί, αν το κρίνει απαραίτητο, να επιβάλει πειθαρχικές ποινές για θέματα αντιγραφών. Κάθε Τμήμα δύναται να θεσμοθετήσει Επιτροπή Αντιγραφών από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που θα επιλαμβάνεται σε περιπτώσεις αμφισβήτησης της κρίσης του εισηγητή της πτυχιακής που διαπιστώνει αντιγραφή. Με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος η Επιτροπή Αντιγραφών μπορεί να προβαίνει και σε δειγματοληπτικό έλεγχο συγκεκριμένου αριθμού / ποσοστού πτυχιακών εργασιών από αυτές για τις οποίες κάθε φορά η ΓΣ αποφασίζει τη συγκρότηση Τριμελών Επιτροπών Εξέτασης.

12. Κάθε Τμήμα υποχρεούται να έχει συμπεριλάβει στον οδηγό σπουδών Κανονισμό πτυχιακών εργασιών στον οποίο θα περιλαμβάνονται περαιτέρω λεπτομέρειες στην διαδικασία ανάθεσης, εκτέλεσης, και αξιολόγησης των πτυχιακών εργασιών.

Άρθρο 15

Πρακτική άσκηση στο επάγγελμα

1. Οι φοιτητές μετά το τυπικό 7^ο εξάμηνο σπουδών πραγματοποιούν εξάμηνη πρακτική άσκηση στο επάγγελμα, στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Οι ειδικοί όροι και οι προϋποθέσεις και γενικώς τα θέματα πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης ρυθμίζονται στον κανονισμό πραγματοποίησης της Πρακτικής Άσκησης του κάθε Τμήματος, συμπεριλαμβανομένης και ειδικής μέριμνας για τη διευκόλυνση φοιτητών με αναπηρία, προκειμένου να πραγματοποιούν πρακτική άσκηση κατά ισότιμο τρόπο με κάθε άλλο φοιτητή. Οι φοιτητές διευκολύνονται στην εξεύρεση φορέα για την πραγματοποίηση της Πρακτικής τους Άσκησης από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, που λειτουργεί στο πλαίσιο της Δ.Α.ΣΤΑ. του Ιδρύματος καθώς και από την Επιτροπή Πρακτικής άσκησης του Τμήματός τους.

2. Η διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης διέπεται από τους παρακάτω γενικούς κανόνες:
α) η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική αφορά περίοδο έξι μηνών στη διάρκεια της οποίας ο φοιτητής θα πρέπει να ασκηθεί σε όλες τις δραστηριότητες της μονάδας ή υπηρεσίας άσκησης, που σχετίζονται με την ειδικότητά του, σε συνεχή απασχόληση και με ασφαλιστική κάλυψη έναντι του κινδύνου του ατυχήματος.

β) Εργασιακοί χώροι όπου δύναται να πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση είναι: ο ιδιωτικός τομέας, ο ιδιωτικός επιχορηγούμενος τομέας, ο δημόσιος τομέας ιδιωτικού δικαίου (συγκοινωνίες, συνεταιρισμοί, τράπεζες, δημοτικές επιχειρήσεις κτλ), και ο δημόσιος τομέας.

γ) Προκειμένου ο φοιτητής να αρχίσει την εξάμηνη πρακτική άσκηση θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον κανονισμό πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης που έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.

δ) Με απόφαση του Τμήματος συγκροτείται Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο το συντονισμό των δραστηριοτήτων σχετικά με την πρακτική άσκηση. Η επιτροπή μεριμνά κυρίως: για την αναζήτηση νέων θέσεων πρακτικής άσκησης και γνωστοποίηση θέσεων πρακτικής άσκησης που τυχόν υπάρχουν και για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των χώρων εργασίας που πρόκειται να πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση.

ε) Η εποπτεία της διεξαγόμενης πρακτικής άσκησης των φοιτητών του τμήματος ανατίθεται σε μέλη Δ.Ε.Π. τα οποία, δύνανται να επισκέπτονται τους χώρους άσκησης, ενημερώνονται για τους χώρους άσκησης και το αντικείμενο απασχόλησης των φοιτητών και συνεργάζονται στην επίλυση των προβλημάτων τους, τόσο με τους ίδιους τους ασκούμενους, όσο και με τον υπεύθυνο του φορέα απασχόλησης. Σε περίπτωση κατά την οποία ο επόπτης κρίνει ότι δεν ικανοποιούνται τα κριτήρια που θέτει το Τμήμα προτείνει την διακοπή και την εξεύρεση άλλου φορέα. Στη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ο ασκούμενος φοιτητής τηρεί βιβλίο πρακτικής άσκησης, στο οποίο αναγράφονται από τον ασκούμενο κατά εβδομάδα οι εργασίες στις οποίες απασχολήθηκε καθώς και συνοπτική περιγραφή των καθηκόντων που του ανατέθηκαν στο χώρο εργασίας.

ζ) Η ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης επικυρώνεται με: την υποβολή του Βιβλίου Πρακτικής Άσκησης κατάλληλα συμπληρωμένου και θεωρημένου από τον επόπτη του φορέα και του Τμήματος, την υποβολή κάθε άλλου στοιχείου που ήθελε ζητηθεί από το Τμήμα σχετικά με το αντικείμενο απασχόλησης του ασκούμενου κατά την πρακτική άσκηση, την υποβολή αντιγράφου ενσήμων της πρακτικής άσκησης και την αποδοχή των δικαιολογητικών πρακτικής άσκησης από την Επιτροπή Πρακτικής άσκησης του Τμήματος και τελική έγκριση από τον Πρόεδρο του Τμήματος.

η) Οι όροι και οι προϋποθέσεις πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης από φοιτητές ΑΜΕΑ ή πάσχοντες από δυσλεξία καθορίζονται από τον κανονισμό πραγματοποίησης της Πρακτικής Άσκησης του κάθε Τμήματος

θ) Η κατανομή των φοιτητών στις θέσεις άσκησης και στους επόπτες μέλη ΔΕΠ εγκρίνεται τελικά από τη Συνέλευση του Τμήματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Πρακτικής.

3. Κάθε Τμήμα υποχρεούται να έχει συμπεριλάβει στον οδηγό σπουδών Κανονισμό πραγματοποίησης Πρακτικής Άσκησης στον οποίο θα περιλαμβάνονται περαιτέρω λεπτομέρειες στην διαδικασία ανάθεσης, πραγματοποίησης και αξιολόγησης της Πρακτικής Άσκησης.

Άρθρο 16

Βαθμός πτυχίου. Ανακήρυξη πτυχιούχων

1. Ο βαθμός πτυχίου (Β) εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει, από τον τύπο:

$$B = (\pi_1\beta_1 + \pi_2\beta_2 + \dots + \pi_n\beta_n) / (\pi_1 + \pi_2 + \dots + \pi_n)$$

όπου $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n$ είναι οι (προβιβάσιμοι) βαθμοί των μαθημάτων που έλαβε ο φοιτητής και $\pi_1, \pi_2, \dots, \pi_n$, οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες.

2. Τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του οικείου Τμήματος. Επιπλέον μαθήματα στα οποία έχει ενδεχομένως επιτύχει ο φοιτητής, θεωρούνται Προαιρετικά και δεν συμμετέχουν στο βαθμό πτυχίου αλλά αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος με το βαθμό και τις πιστωτικές μονάδες τους. Στα μαθήματα που συμμετέχουν στο βαθμό πτυχίου περιλαμβάνεται και η πτυχιακή εργασία με 20 πιστωτικές μονάδες αλλά όχι η Πρακτική Άσκηση. Στην περίπτωση κατά την οποία, κατά τη βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας, η διαφορά μεταξύ του μεγαλύτερου και μικρότερου βαθμού είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων, επιλαμβάνεται η Συνέλευση του οικείου Τμήματος.

3. Ο φοιτητής του Τ.Ε.Ι. ανακηρύσσεται πτυχιούχος, από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος, αφότου συμπληρωθούν όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 17

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές

1. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές στηρίζεται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στην ανώνυμη συμπλήρωση ερωτηματολογίου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για κάθε μάθημα που διδάχθηκε, σε κάθε εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους. Η αξιολόγηση συντονίζεται από την Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του οικείου Τμήματος, εποπτεύεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος και πραγματοποιείται σύμφωνα με τους τύπους και τη διαδικασία που ορίζει η Α.ΔΙ.Π. για τα Α.Ε.Ι.
2. Οι λεπτομέρειες της διαδικασίας αξιολόγησης καθώς και η εξαγωγή συμπερασμάτων από αυτή καθορίζονται στο Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του ΤΕΙ.
  - α) Τα συνολικά αποτελέσματα συζητούνται στην ΟΜΕΑ και ανακοινώνονται από τον Πρόεδρο στη Συνέλευση του Τμήματος χωρίς να θίγονται προσωπικά δεδομένα, όπου συζητούνται τα θετικά και αρνητικά σημεία και προτείνονται τρόποι βελτίωσης.
  - β) Τα αποτελέσματα που αφορούν ατομικά μέλη ΔΕΠ ή Συνεργάτες συζητούνται κατ' ιδίαν από τον Πρόεδρο του Τμήματος με τους ενδιαφερομένους.

Άρθρο 18

Σύμβουλοι Σπουδών

1. Με απόφαση της Συνέλευσης κάθε Τμήματος ανατίθενται, για κάθε ακαδημαϊκό έτος, καθήκοντα Συμβούλων Σπουδών στα μέλη Ε.Π, με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές για την ομαλή μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την καθοδήγηση και υποστήριξη αυτών στα Προγράμματα Σπουδών τους και ιδίως, την υποστήριξη φοιτητών με ειδικές ανάγκες ή φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την πρόοδο και επιτυχή

περάτωση των σπουδών τους. Από την πρώτη εισαγωγή φοιτητών στο Τμήμα, οι νεοεισερχόμενοι κατανέμονται στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, χωρίς εξαιρέσεις. Η κατάσταση ανακοινώνεται από τη Γραμματεία, μετά την εγγραφή των πρωτοετών φοιτητών. Ο κάθε φοιτητής έχει τη δυνατότητα αλλαγής του Συμβούλου Σπουδών στον οποίο έχει κατανεμηθεί, μετά την παρέλευση του πρώτου ακαδημαϊκού έτους. Η αλλαγή αυτή λαμβάνει χώρα μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου φοιτητή και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

2. Το γενικότερο πλαίσιο καθηκόντων του Συμβούλου Σπουδών, αφορά στην υποστήριξη των φοιτητών, ως προς την παροχή πληροφοριών στους φοιτητές και την υποδοχή αιτημάτων τους, με κύριες αρμοδιότητες:

α) Την ενημέρωση των φοιτητών για τη συνολική λειτουργία του Τμήματος και των δομών του Ιδρύματος,

β) Την ενημέρωση των φοιτητών για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους,

γ) Την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές για την ομαλή ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση και την ακαδημαϊκή ζωή. Οι Σύμβουλοι Σπουδών, συμβουλεύουν και υποστηρίζουν ιδίως τους πρωτοετείς σπουδαστές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβασή τους από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενημερώνουν, πληροφορούν και συμβουλεύουν όλους τους φοιτητές σε θέματα των σπουδών τους και της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και καταβάλλουν ιδιαίτερη υποστηρικτική φροντίδα για φοιτητές που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικογενειακές, προσωπικές ή άλλες δυσχέρειες στην επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους.

3. Τα μέλη Δ.Ε.Π., οι Διευθυντές των Τομέων, οι Πρόεδροι των Τμημάτων καθώς και οι Κοσμήτορες των Σχολών, υποχρεούνται να συνδράμουν τους Συμβούλους σπουδών στο έργο τους και να λαμβάνουν υπόψη παρατηρήσεις, υποδείξεις, συστάσεις και αιτήματά τους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, οι Σύμβουλοι Σπουδών πρέπει να είναι διαθέσιμοι για τους φοιτητές τουλάχιστον μία ώρα την εβδομάδα (στα πλαίσια των αναφερομένων παρ 11δ άρθρου 4 του παρόντος κανονισμού) και δύνανται να διευκολύνονται στην άσκηση των καθηκόντων τους, με απαλλαγή ή περιορισμό από διοικητικά καθήκοντα.

4. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν εγγράφως τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος για το έργο και τη δραστηριότητά τους, τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, μία φορά το μήνα Φεβρουάριο και μία φορά το μήνα Σεπτέμβριο Μάιο. Στην έκθεσή τους οι Σύμβουλοι Σπουδών μπορεί να επισημαίνουν δυσλειτουργίες ή ελλείψεις που δημιουργούν προβλήματα στους σπουδαστές και να προτείνουν μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 19

Φυσική Αγωγή - Αθλητικές δραστηριότητες

1. Τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. Φυσικής Αγωγής του Τ.Ε.Ι. είναι αρμόδια για τη μαζική άσκηση και άθληση των φοιτητών, με στόχο την εδραίωση και βελτίωση της σωματικής τους υγείας και την ψυχαγωγία τους. Τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. Φυσικής Αγωγής του Τ.Ε.Ι. έχουν την ευθύνη για τη συγκρότηση αντιπροσωπευτικών ομάδων για τη συμμετοχή του Τ.Ε.Ι. σε

Πανελλήνια Πρωταθλήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και σε κάθε αθλητική εκδήλωση που θα εγκρίνουν τα αρμόδια όργανα του Τ.Ε.Ι..

2. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν στο πρόγραμμα των αθλητικών δραστηριοτήτων, που διεξάγεται με την ευθύνη των μελών Ε.Δι.Π. Φυσικής Αγωγής, στο οποίο περιλαμβάνονται εσωτερικοί αγώνες ατομικών και ομαδικών αθλημάτων.

3. Φοιτητές που μετέχουν σε αντιπροσωπευτικές ομάδες του ΤΕΙ σε Πανελλήνια Πρωταθλήματα διευκολύνονται για τη συμμετοχή τους αυτή.

Άρθρο 20

Χορηγούμενες βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και τύπος πτυχίου

1. Στους φοιτητές των Τ.Ε.Ι. χορηγούνται:

α) βεβαίωση σπουδών,

β) βεβαίωση αναλυτικής βαθμολογίας

γ) βεβαίωση ανανέωσης εγγραφών

δ) βεβαίωση περάτωσης σπουδών

ε) βεβαίωση για τη Στρατολογία

στ) πιστοποιητικό αποφοίτησης, με επισυναπτόμενο το Παράρτημα Διπλώματος, στα ελληνικά και αγγλικά, όπως αυτό καθορίζεται στην ΥΑ Φ5/72535/Β3/2006 (ΦΕΚ 1091, τ. Β').

στ) πτυχίο.

2. Ειδικά σε περίπτωση μεταφοράς πιστωτικών μονάδων χορηγούνται, σύμφωνα με την ΥΑ Φ5/89565/Β3/2007 (ΦΕΚ 1466/2007, τ. Β'):

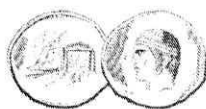
α) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (Transcript of Records).

β) Πιστοποιητικό Αναγνώρισης (Proof of Recognition).

3. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου.

4. Στο Πιστοποιητικό Τελικής Αναλυτικής Βαθμολογίας αναγράφεται ο βαθμός του πτυχίου και η αναλυτική βαθμολογία όλων των μαθημάτων στα οποία έχει επιτύχει ο πτυχιούχος περιλαμβανομένων και των επιπλέον των απαιτούμενων για τη λήψη του πτυχίου μαθημάτων επιλογής στα οποία ενδεχόμενα έχει επιτύχει. Επίσης, στο Πιστοποιητικό Τελικής Αναλυτικής Βαθμολογίας αναγράφονται και όλες οι λοιπές προβλεπόμενες από το πρόγραμμα σπουδών εκπαιδευτικές δραστηριότητες με την επίδοση του πτυχιούχου σε αυτές. Για όσες από αυτές δεν προβλέπεται βαθμολογία, σημειώνεται απλώς η επιτυχής συμμετοχή του πτυχιούχου με την ένδειξη «επιτυχώς».

5. Στο πτυχίο επισυνάπτεται το Παράρτημα Διπλώματος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ο τύπος του οποίου έχει ως εξής:

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.) ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ .....
ΤΜΗΜΑ .....

3ο χλμ. Π.Ε.Ο. Λαμίας-Αθηνών 35100 ΛΑΜΙΑ, ΤΗΛ: 22310 60167, ΦΑΞ: 2231033945, <http://www.inf.teiste.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Αυτό το Παράρτημα Διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Στόχος του παραρτήματος είναι να παράσχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς "διαφάνειας" και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται αυτό το παράρτημα. Στο παράρτημα αυτό δεν θα κρίνεται η αξία, και δεν θα υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση. Θα υπάρχουν πληροφορίες και στα οκτώ τμήματα. Όπου δεν υπάρχουν πληροφορίες θα δίδεται η σχετική εξήγηση.

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 1.1 Επώνυμο(α):.....
- 1.2 Όνομα(τα):.....
- 1.3 Ημερομηνία γεννήσεως (ημέρα/μήνας/έτος): .....-.....-.....
- 1.4 Αριθμός φοιτητικής ταυτότητας ή κωδικός: .....

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 2.1 Ονομασία του τίτλου σπουδών και (αν υπάρχει) ο συγκεκριμένος τίτλος (στην πρωτότυπη γλώσσα):
.....
- 2.2 Κύριος τομέας σπουδών για την απόκτηση του τίτλου: .....
- 2.3 Ονομασία και καθεστώς του απονέμοντος ιδρύματος (στην πρωτότυπη γλώσσα):
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Στερεάς Ελλάδας Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)
- 2.4 Ονομασία και καθεστώς του ιδρύματος που παρέχει τις σπουδές (στην πρωτότυπη γλώσσα):
Όπως το 2.3
- 2.5 Γλώσσα (-ες) διδασκαλίας / εξετάσεων:
.....

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

- 3.1 Επίπεδο του τίτλου:
Προπτυχιακό - Βασικός Τίτλος σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης - Επίπεδο 6
- 3.2 Επίσημη διάρκεια του προγράμματος:
Διάρκεια : 4 έτη (8 εξάμηνα)
Πιστωτικές Μονάδες (ΠΜ) : 240 ECTS
- 3.3 Απαιτήσεις εισαγωγής:
  - Απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου και Πανελλαδικές Εξετάσεις
  - Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑΛ) και Πανελλαδικές Εξετάσεις
  - Ειδικές κατηγορίες

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ

- 4.1 Τρόπος σπουδών:
Πλήρης φοίτηση
- 4.2 Απαιτήσεις του προγράμματος:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας, πτυχιούχος καθίσταται ο σπουδαστής - τρια που:

- α. έχει παρακολουθήσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα,
- β. έχει συγκεντρώσει 240 Διδακτικές Μονάδες,
- γ. έχει εκπονήσει Πτυχιακή Εργασία,
- δ. έχει περατώσει Πρακτική Άσκηση.

Στόχοι του προγράμματος και μαθησιακοί στόχοι:

4.3 Λεπτομέρειες του προγράμματος και οι ατομικοί βαθμοί/πιστωτικές μονάδες που ελήφθησαν:

Τα μαθήματα στα οποία ο/η ανωτέρω έχει εξεταστεί και έχει πάρει προαγωγίμο βαθμό, καθώς και τα μαθήματα για τα οποία έχει τύχει αναγνώρισης ή απαλλαγής είναι τα κάτωθι:

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Βαθμός Ολογράφως	Εξεταστική Περίοδος	Τρόπος Εξέτασης	Π.Μ. ECTS
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (*)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (**)

ΣΥΝΟΛΟ Π.Μ. ECTS 240

Η στήλη Π.Μ. ECTS απεικονίζει τις πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ μαθήματος γίνεται όταν ο φοιτητής προσκομίσει αντίστοιχες ΠΜ από άλλο ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Σπουδών.

Τα μαθήματα με βαθμό και μηδενικές (0,0) Π.Μ. ECTS είναι προαιρετικά και δεν υπολογίζονται στον τελικό βαθμό.

(**) Τίτλος Πτυχ. Εργασίας: «.....».

(*) Η Πρακτική Άσκηση (6 μήνες) πραγματοποιήθηκε (ΕΠΙΤ) στον Φορέα: «.....».

Η Πρακτική Άσκηση αξιολογείται 'Επιτυχώς' ή 'Ανεπιτυχώς'. Το ΕΠΙΤ αναφέρεται στο 'Επιτυχώς'.

4.4 Σύστημα βαθμολογίας και αν υπάρχει, κλίμακα κατανομής των βαθμών:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών, η βαθμολογία είναι στη δεκάβαθμη κλίμακα και διαμορφώνεται ως εξής:

8,5 - 10: «Άριστα»

6,5 - 8,49: «Λίαν Καλώς»

5,0 - 6,49: «Καλώς»

0,0 - 4,99: «Ανεπιτυχώς»

Για την επιτυχή παρακολούθηση ενός μαθήματος η βαθμολογία πρέπει να είναι τουλάχιστον πέντε (5,0).

4.5 Γενική ταξινόμηση του τίτλου (στην πρωτότυπη γλώσσα):

".....": x,xx (.....)

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Ο ΤΙΤΛΟΣ

5.1 Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές:

Το πτυχίο του Τμήματος ..... παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε μεταπτυχιακές σπουδές για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος και Διδακτορικού Τίτλου Σπουδών.

5.2 Επαγγελματικό καθεστώς (εάν υπάρχει):

Ο απόφοιτος του Τμήματος φέρει τον τίτλο "....."

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τμήματος καθορίζονται από .....

6. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

6.1 Συμπληρωματικές πληροφορίες:

Οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα πραγματοποίησης περιόδου σπουδών ή/και πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus +.

6.2 Άλλες πηγές πληροφοριών:

• Ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας: <http://www.minedu.gov.gr>

• Ιστοσελίδα του ΔΟΑΤΑΠ: <http://www.doatap.gr>

• Ιστοσελίδα του ΙΚΥ: <http://www.iky.gr>

• Ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας: <http://www.teiste.gr>

• Ιστοσελίδα του Τμήματος ..... : .....

Διεύθυνση

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Στερεάς Ελλάδας

Τμήμα .....
(.....Ταχυδρομική Διεύθυνση Τμήματος.....)
Τηλ: (.....Τμήματος.....)
Φαξ: (.....Τμήματος.....)
E-mail: (.....Τμήματος.....)

7. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

7.1 Ημερομηνία: .../.../.....

7.2 Ονόματα και Υπογραφές: .....

7.3 Ιδιότητα: Ο Πρύτανης του Τ.Ε.Ι.

.....
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

7.4 Επίσημη Σφραγίδα: .....

8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος, η ανώτατη εκπαίδευση είναι δημόσια και παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), με πλήρη αυτοδιοίκηση και ακαδημαϊκή ελευθερία, τα οποία τελούν υπό την εποπτεία του κράτους και χρηματοδοτούνται από αυτό. Η κρατική εποπτεία ασκείται από τον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας.

Η ανώτατη εκπαίδευση στην Ελλάδα διακρίνεται σε δύο παράλληλους τομείς: τον Πανεπιστημιακό και τον Τεχνολογικό.

Ο Πανεπιστημιακός Τομέας της ανώτατης εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, αποβλέπει στη θεμελίωση, παραγωγή, ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας και στην υψηλού επιπέδου σφαιρική, θεωρητική και εφαρμοσμένη κατάρτιση του μελλοντικού επιστημονικού δυναμικού της χώρας, καθώς επίσης στην προώθηση και ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας.

Ο Τεχνολογικός Τομέας της ανώτατης εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ), στοχεύει στην ανάπτυξη της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας και στην παροχή προγραμμάτων σπουδών με περισσότερο εφαρμοσμένο προσανατολισμό.

Λειτουργούν επίσης κρατικά ιδρύματα ανώτερης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υπό την εποπτεία άλλων υπουργείων, τα οποία προσφέρουν προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης διάρκειας από δύο έως τρία έτη. Οι σπουδές που οδηγούν σε βασικό πτυχίο στα ελληνικά Πανεπιστήμια διαρκούν τουλάχιστον τέσσερα (4) χρόνια για τα περισσότερα επιστημονικά αντικείμενα, ενώ διαρκούν πέντε (5) χρόνια στο Πολυτεχνείο, σε έναν αριθμό άλλων εφαρμοσμένων επιστημών (Γεωπονική, Δασολογία, Οδοντιατρική, Κτηνιατρική, Φαρμακευτική) και σε ορισμένα Τμήματα Τεχνών (μουσικές σπουδές, εικαστικές τέχνες) και έξι (6) χρόνια στην Ιατρική Σχολή. Οι σπουδές που οδηγούν σε βασικό πτυχίο στα ΤΕΙ διαρκούν τέσσερα (4) χρόνια.

Εισαγωγή

Δικαίωμα εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση έχουν όλοι οι απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού και Επαγγελματικού).

Το σύστημα εισαγωγής στα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης βασίζεται στις προγραμματισμένες διαθέσιμες θέσεις (*numerus clausus*), στις προτιμήσεις σχολών/τμημάτων από τους υποψηφίους και στον Γενικό Βαθμό Πρόσβασής τους. Για ορισμένες σχολές απαιτείται εξέταση σε ειδικά μαθήματα (π.χ. σχέδιο για την Αρχιτεκτονική) ή πρακτικές δοκιμασίες.

Κύκλοι σπουδών

Οι σπουδές διαρθρώνονται σε τρεις κύκλους, τον πρώτο, το δεύτερο και τον τρίτο.

Ο πρώτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση ενός προγράμματος σπουδών, περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε 240 πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή τίτλου σπουδών.

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, περιλαμβάνει για κάθε πρόγραμμα σπουδών μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε 60 πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε Ιδρύματος.

Ο τρίτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος διδακτορικών σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει για κάθε πρόγραμμα σπουδών μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε 30 πιστωτικές μονάδες, και την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ολοκληρώνεται σε κατ' ελάχιστο τρία έτη με την απονομή διδακτορικού διπλώματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε Ιδρύματος.

* Λεπτομερής περιγραφή του Ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος υπάρχει και στον Εθνικό Φάκελο που συντάχθηκε από την Ελληνική Υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Εκπαίδευση ΕΥΡΥΔΙΚΗ https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Ellada:Ανώτατη_Εκπαίδευση

6. Το πτυχίο είναι το επίσημο έγγραφο απόδειξης περάτωσης σπουδών. Εκδίδεται μία και μόνο φορά, αποκλείεται απολύτως η αλλαγή των στοιχείων που αναγράφει και σε περίπτωση απώλειας τα στοιχεία του αποδεικνύονται μόνο από το πιστοποιητικό αποφοίτησης, στο οποίο επίσης αποκλείεται απολύτως η αλλαγή στοιχείων του. Το πτυχίο τυπώνεται σε ειδικό ομοιόμορφο χαρτί (μεμβράνη) διαστάσεων 0,25X0,35 μέτρα και φέρει στο πάνω μέρος και στο κέντρο κάτω από τον τίτλο του ιδρύματος την ειδική ανάγλυφη σφραγίδα του Τ.Ε.Ι. Ο τύπος του πτυχίου είναι ο ακόλουθος και επιδέχεται προσαρμογή μόνον ανάλογα με το φύλο του πτυχιούχου φοιτητή ή την αναφορά χώρας, αντί νομού, για τους αλλοδαπούς φοιτητές:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

(Θέση ανάγλυφης σφραγίδας Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας)

ΣΧΟΛΗ :

ΤΜΗΜΑ : .....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ.....

ΠΤΥΧΙΟ

Ο/Η.....(ονοματεπώνυμο πτυχιούχου).....

του ..... από..... (πόλη ή χωριό και νομός).....

αφού παρακολούθησε και περάτωσε με επιτυχία τις σπουδές του/της στο

Τμήμα..... της Σχολής .....

του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Στερεάς Ελλάδας κρίθηκε άξιος/α του

πτυχίου αυτού την..... με βαθμό.....

και φέρει τον τίτλο .....

Λαμία, ...

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 21

Τηρούμενα βιβλία στο Τμήμα

Για την παρακολούθηση της φοιτητικής κατάστασης σε επίπεδο Τμήματος τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και πρακτικά:

2. Από το Τμήμα:

- α) Μητρώο προπτυχιακών φοιτητών Τμήματος (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή),
- β) Μητρώο αποφοίτων Τμήματος (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή),
- γ) Μητρώο μεταπτυχιακών φοιτητών Τμήματος (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή),,
- δ) Μητρώο μεταπτυχιακών αποφοίτων Τμήματος (έντυπη και ηλεκτρονική μορφή),.
- ε) Ένας φάκελος για κάθε φοιτητή όπου περιλαμβάνονται σε έντυπη μορφή οτιδήποτε έχει σχέση με τον φοιτητή από την εγγραφή του στο Τμήμα μέχρι την αποφοίτησή του.

Άρθρο 22

Εθιμικά - τελετουργικά θέματα

1. Το Τ.Ε.Ι. μετέχει ενεργώς σε όλες τις εορτές και εκδηλώσεις εθνικού ή τοπικού ενδιαφέροντος. Ο τρόπος συμμετοχής, αν δεν προβλέπεται διαφορετικά από διατάξεις που εφαρμόζει ο διοργανωτής, αποφασίζεται από τη Σύγκλητο του Τ.Ε.Ι. και τον Πρόεδρο, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές.

2. Σε περιπτώσεις επίσημων εμφανίσεων, ο εκπρόσωπος του Τ.Ε.Ι. έχει την αυτή σειρά, από άποψη προβαδίσματος, με το αντίστοιχο όργανο Πανεπιστημίου.

3. Κατά την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου λαμβάνει χώρα εκδήλωση υποδοχής των πρωτοετών φοιτητών κατά Τμήμα και επακολουθεί ενημέρωσή τους, για τους σκοπούς και τις προοπτικές του Ιδρύματος, όπως επίσης και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια των σπουδών.

4. Φοιτητής/τρια που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις σπουδές, ώστε να λάβει πτυχίο, ορκίζεται ενώπιον του Κοσμήτορα και του Προέδρου του Τμήματος. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του πτυχίου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που η παρουσία του πτυχιούχου είναι αδύνατη ή δυσανάλογα δυσχερής εξαιτίας λόγων υγείας ή διαμονής στην αλλοδαπή, είναι δυνατή η απαλλαγή από την ορκωμοσία με απόφαση του Πρύτανη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Προέδρου του οικείου Τμήματος. Πριν από την ορκωμοσία ή την απαλλαγή τους από αυτή μπορεί να δίδεται στους αποφοίτους σχετική βεβαίωση για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.

5. Η ορκωμοσία γίνεται σε τελετή, τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο στο τέλος των εξεταστικών περιόδων Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, σε ημέρες που ορίζονται από το Τμήμα.

6. Μετά την αποπεράτωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι του Τ.Ε.Ι. μετέχουν σε τελετή καθομολόγησης, όπου τους επιδίδεται το πτυχίο και δίνουν την ακόλουθη καθομολόγηση:

«Τελειώνοντας τις σπουδές μου στο Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας, οφείλω και ταυτόχρονα επιθυμώ να διαβεβαιώσω ενσυνείδητα όλους τους φορείς του Τ.Ε.Ι. ότι θα υπηρετώ

και θα θεραπεύω τις αξίες , τις τέχνες και την επιστήμη των οποίων έγινα γνώστης. Με ανοιχτό πνεύμα θα μελετώ και θα αποδέχομαι κριτικά όλες τις εξελίξεις στην επιστήμη, την τεχνολογία και τον πολιτισμό και με αταλάντευτη βούληση θα εντάσσω το ειδικό στο γενικό συμφέρον, ως υπεύθυνος πολίτης. Υπόσχομαι ότι θα υπηρετήσω ανιδιοτελώς και με όλες μου τις δυνάμεις την, την ειρήνη, τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη σεβόμενος πάντα το Σύνταγμα και τους Νόμους του Κράτους»

7. Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων προσδιορίζει όλες τις σχετικές με την οργάνωση και τη διεξαγωγή των κάθε φύσεως τελετών και εορτασμών στο Τ.Ε.Ι. λεπτομέρειες και εισηγείται σχετικά στη Σύγκλητο του Τ.Ε.Ι., η οποία και αποφασίζει .

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΜΗΜΑ
ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕΛΩΝ Ε.Ε.Π. Ε.ΔΙ.Π. Ε.Τ.Ε.Π. Δ.Π. ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΣΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΣΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 1

Σχετική Νομοθεσία

1. Με βάση τον ορισμό των «φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής»
«Φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής»: οι φοιτητές που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι. και εκλογής τους στα όργανα αυτά. Το δικαίωμα αυτό έχουν: αα) οι προπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα (4) εξάμηνα, ββ) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος του δεύτερου κύκλου σπουδών, και γγ) οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα πέντε (5) πρώτα έτη του τρίτου κύκλου σπουδών. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού χρόνου για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών που παρακολουθούν.

2. Οι φοιτητές εκπροσωπούνται στα παρακάτω όργανα

α) Σύγκλητο ΤΕΙ (άρθρο 13 του Ν.4485/2017)

Σε ποσοστό 10% μετά από εκλογές όπως ορίζονται στο νόμο και στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.

β) Πρυτανικό Συμβούλιο ΤΕΙ (άρθρο 14 του Ν.4485/2017)

Ένας εκπρόσωπος που υποδεικνύεται και προέρχεται από τους εκλεγμένους φοιτητές που μετέχουν στη Σύγκλητο.

γ) Γενική Συνέλευση Σχολής (άρθρο 17 του Ν.4485/2017)

Σε ποσοστό 10% μετά από εκλογές όπως ορίζονται στο νόμο και στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.

δ) Κοσμητεία Σχολής (άρθρο 18 του Ν.4485/2017)

Σε ποσοστό 10% μετά από εκλογές όπως ορίζονται στο νόμο και στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.

ε) Συνέλευση Τμήματος ΤΕΙ (άρθρο 21 του Ν.4485/2017)

Σε ποσοστό 15% μετά από εκλογές όπως ορίζονται στο νόμο και στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.

στ) Γενική Συνέλευση Τομέα (άρθρο 26 του Ν.4485/2017)

Σε ποσοστό 15% μετά από εκλογές όπως ορίζονται στο νόμο και στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.

ζ) ΜΟ.ΔΙ.Π

Σύμφωνα με το άρθρο 14, παρ. 2 του Ν. 4009/2011, «Οι φοιτητές εκπροσωπούνται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. από έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδασκόντων, εφόσον υπάρχουν.»

η) Επιτροπή Φοιτητικού Εστιατορίου

Σύμφωνα με την Φ5/68535/Β3/18-06-2012 (Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και διαδικασίας για την παροχή δωρεάν σίτισης στους φοιτητές των Α.Ε.Ι. ΦΕΚ Β1965/2012) Αρ. 2 παρ. 1 «δύο εκπρόσωπους των φοιτητών, οι οποίοι κάθε ακαδημαϊκό έτος υποδεικνύονται, με τους αναπληρωτές τους, εκ περιτροπής από τον φοιτητικό σύλλογο έκαστης σχολής του ιδρύματος».

θ) Επιτροπή Φοιτητικής Μέριμνας

Σύμφωνα με την Φ5/68535/Β3/18-06-2012 (Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και διαδικασίας για την παροχή δωρεάν σίτισης στους φοιτητές των Α.Ε.Ι. ΦΕΚ Β1965/2012) Αρ. 6 παρ. 1 «έναν εκπρόσωπο των φοιτητών κάθε σχολής με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τους φοιτητικούς συλλόγους των σχολών του Ιδρύματος».

ι) Εφορεία Φοιτητικής Εστίας

Ένας φοιτητής της Εστίας που ορίζεται από τον οικείο Σύλλογο μετά από μυστική και καθολική ψηφοφορία των φοιτητών που διαμένουν στην Εστία. Η ψηφοφορία αυτή διοργανώνεται με ευθύνη του Συλλόγου των Φοιτητών που διαμένουν στην Εστία.

3. Εκλογική διαδικασία

Οι εκπρόσωποι των φοιτητών στα συλλογικά όργανα των ιδρυμάτων εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους από το σύνολο των φοιτητών με δικαίωμα συμμετοχής σύμφωνα με την περ. β' του άρθρου 2 του ν. 4485/2017 της οικείας κατηγορίας (α) προπτυχιακοί φοιτητές και β) μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες.

Η εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη αυτών των εκπροσώπων φοιτητών γίνεται σύμφωνα με την 153348/Ζ1/15-09-2017 απόφαση του ΥΠΕΘ (ΑΔΑ: 6ΓΔΨ4653ΠΣ-7ΑΨ) όπως τροποποιήθηκε με την 191014/Ζ1/07-11-2017 απόφαση του ΥΠΕΘ (ΑΔΑ: 6ΠΩ74653ΠΣ-Σ9Φ)

Στη συνέχεια καθορίζονται επί μέρους λεπτομέρειες της εκλογικής αυτής διαδικασίας.

Άρθρο 2

Γενικές αρχές της εκλογικής διαδικασίας

1. Η εκλογική διαδικασία διεξάγεται σε ετήσια βάση και σε κοινή ημερομηνία, η οποία ορίζεται και προκηρύσσεται από τα αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα των φοιτητών.

2. Αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα είναι νομίμως συσταθέντες φοιτητικοί σύλλογοι στο καταστατικό των οποίων προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες ανάδειξης των εκπροσώπων τους.

3. Οι φοιτητές ψηφίζουν για την ανάδειξη των εκπροσώπων τους σε τρεις (3) διαφορετικές κάλπες, που αφορούν τη συμμετοχή τους στο Τμήμα (Συνέλευση Τμήματος και Γενική Συνέλευση Τομέα), τη Σχολή (Γενική Συνέλευση και Κοσμητεία) και τη Σύγκλητο. Σε περιπτώσεις όπου η σχολή έχει μόνο ένα Τμήμα (άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 4485/2017), η εκλογική διαδικασία διεξάγεται με δύο (2) κάλπες. Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε όλα τα ψηφοδέλτια ανά Τμήμα, Σχολή και Σύγκλητο εφόσον είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχο Τμήμα.

4. Η εκλογή γίνεται με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία, η οποία προκηρύσσεται από τα όργανα των φοιτητών, τα οποία είναι υπεύθυνα για τη συγκρότηση σχετικής εφορευτικής επιτροπής, ανά Τμήμα, ανά Σχολή και ανά Ίδρυμα. Οι επιτροπές αποτελούνται από φοιτητές, με τους αναπληρωτές τους και είναι υπεύθυνες για την ομαλή διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας. Οι υποψηφιότητες, οι παραιτήσεις και οι ενστάσεις σχετικά με την ανακήρυξη των υποψηφίων, υποβάλλονται στη σχετική εφορευτική επιτροπή και πρωτοκολλούνται στη Γραμματεία της αντίστοιχης ακαδημαϊκής Μονάδας.

5. Μετά το πέρας της εκλογικής διαδικασίας η εφορευτική επιτροπή συντάσσει πρακτικό το οποίο κοινοποιείται στην αντίστοιχη ακαδημαϊκή μονάδα μέσω του φοιτητικού συλλόγου.

Άρθρο 3

Εκπρόσωποι στη ΜΟΔΙΠ

Οι εκπρόσωποι των φοιτητών στη ΜΟΔΙΠ αναδεικνύονται με την ίδια διαδικασία με την οποία αναδεικνύονται και για την Σύγκλητο του ΤΕΙ.

Άρθρο 4

Εκπρόσωποι στην Επιτροπή Φοιτητικού Εστιατορίου

1. Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου η οποία λαμβάνεται άπαξ ορίζεται η εκ περιτροπής σειρά με την οποία εκπροσωπείται κάθε Σχολή στην Επιτροπή Φοιτητικού Εστιατορίου για κάθε ακαδημαϊκό έτος.
2. Σε περίπτωση κατά την οποία σε κάποια Σχολή δεν υπάρχει Σύλλογος Φοιτητών ή υπάρχει και στο καταστατικό του δεν προσδιορίζεται ότι ο τρόπος με τον οποίο υποδεικνύονται οι δύο εκπρόσωποι της Σχολής με τους αναπληρωτές τους είναι μετά από διεξαγωγή εκλογών με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία τότε το Πρυτανικό Συμβούλιο αποφασίζει την συγκρότηση της Επιτροπής Φοιτητικού Εστιατορίου χωρίς εκπροσώπους φοιτητών.

Άρθρο 5

Εκπρόσωποι στην Επιτροπή Φοιτητικής Μέριμνας

Σε περίπτωση κατά την οποία σε κάποια Σχολή δεν υπάρχει Σύλλογος Φοιτητών ή υπάρχει και στο καταστατικό του δεν προσδιορίζεται ότι ο τρόπος με τον οποίο υποδεικνύεται ο εκπρόσωπος της Σχολής με τον αναπληρωτή του είναι μετά από εκλογές με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία τότε το Πρυτανικό Συμβούλιο αποφασίζει την συγκρότηση της Επιτροπής Φοιτητικής Μέριμνας χωρίς εκπροσώπους φοιτητών.

Άρθρο 6

Εκπρόσωποι στην Εφορεία Φοιτητικής Εστίας

Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει Σύλλογος Φοιτητών που διαμένει στην Εστία ή υπάρχει και στο καταστατικό του δεν προσδιορίζεται ότι ο τρόπος με τον οποίο υποδεικνύεται ο εκπρόσωπος στην Εφορεία της Εστίας με τον αναπληρωτή του είναι

μετά από εκλογές με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία μεταξύ των μελών του Συλλόγου τότε δεν υπάρχει εκπροσώπηση.

Άρθρο 7

Κλήρωση

1. Όπου στις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4485/17 (Όργανα των Α.Ε.Ι. και των Μονάδων τους) προβλέπεται η διεξαγωγή κλήρωσης, αυτή διενεργείται από το αρμόδιο για τη διενέργεια των εκλογών όργανο με τη χρήση αδιαφανών κλήρων αντίστοιχου αριθμού των υποψηφίων, επί των οποίων έχουν εγγραφεί τα ονόματα των υποψηφίων.

2. Η κλήρωση διενεργείται δημόσια. Το περιεχόμενο του κλήρου καταγράφεται σε σχετικό πρακτικό και υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου ενώπιον του οποίου διεξήχθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΜΕΛΩΝ Ε.Ε.Π. Ε.ΔΙ.Π. Ε.Τ.Ε.Π. και Δ.Π. ΣΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 1

Σχετική Νομοθεσία

Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικού προσωπικού εκπροσωπούνται στα παρακάτω όργανα:

α) Σύγκλητο ΤΕΙ (άρθρο 13 του Ν.4485/2017)

αα) Τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος.

αβ) Ένας (1) εκπρόσωπος των διοικητικών υπαλλήλων του Ιδρύματος.

Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω περιπτώσεων εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Ιδρύματος, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής για μία (1) ακόμη θητεία.

β) Πρυτανικό Συμβούλιο ΤΕΙ (άρθρο 14 του Ν.4485/2017)

Ο εκπρόσωπος των διοικητικών υπαλλήλων που μετέχει στη Σύγκλητο.

γ) Γενική Συνέλευση Σχολής (άρθρο 17 του Ν.4485/2017)

Τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για διετή θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού της Σχολής.

δ) Κοσμητεία Σχολής (άρθρο 18 του Ν.4485/2017)

δ) Τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική

και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού της Σχολής, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία.

ε) Συνέλευση Τμήματος ΤΕΙ (άρθρο 21 του Ν.4485/2017)

Τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος.

στ) Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος ΤΕΙ (άρθρο 22 του Ν.4485/2017)

Ένας (1) από τους τρεις (3) εκλεγμένους εκπροσώπους στη Συνέλευση του Τμήματος που υποδεικνύεται από τους ίδιους.

ζ) Γενική Συνέλευση Τομέα (άρθρο 26 του Ν.4485/2017)

Τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τομέα, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τομέα.

η) ΜΟ.ΔΙ.Π (άρθρο 14 του Ν.4009/2011)

Ένας (1) εκπρόσωπος κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29 του 4009/2011 (Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικό προσωπικό με δικαίωμα ψήφου όταν συζητούνται θέματα της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού.

Άρθρο 2

Γενικές αρχές της εκλογικής διαδικασίας

1. Οι εκπρόσωποι των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικών υπαλλήλων στα συλλογικά όργανα των Ιδρυμάτων εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους από το σύνολο των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του ιδρύματος ή της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας.
2. Η εκλογή γίνεται με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και προκηρύσσεται από τον πρύτανη, τον κοσμήτορα και τον πρόεδρο του τμήματος, αναλόγως αν αφορά σε εκπροσώπηση στη σύγκλητο, τη σχολή (γενική συνέλευση και κοσμητεία) ή στο τμήμα (συνέλευση τμήματος και γενική συνέλευση τομέα). Το όργανο που προκηρύσσει συγκροτεί σχετική τριμελή εφορευτική επιτροπή, αποτελούμενη από μέλη της οικείας κατηγορίας προσωπικού με τους αναπληρωτές τους, και αν τα μέλη της οικείας κατηγορίας προσωπικού της συγκεκριμένης ακαδημαϊκής μονάδας δεν επαρκούν, από μέλη της οικείας κατηγορίας προσωπικού άλλης ακαδημαϊκής μονάδας του Ιδρύματος, άλλως από μέλη άλλης κατηγορίας προσωπικού του παρόντος άρθρου.
3. Οι υποψηφιότητες, οι παραιτήσεις και οι ενστάσεις σχετικά με την ανακήρυξη των υποψηφίων υποβάλλονται στην εφορευτική επιτροπή δια της αρμόδιας για θέματα προσωπικού υπηρεσίας του ιδρύματος και πρωτοκολλούνται.
4. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η μυστικότητα της ψήφου οι εκλογές σε επίπεδο σχολής διεξάγονται στην έδρα της Σχολής ή με επιστολική ψήφο ύστερα από σχετική απόφαση της αρμόδιας εφορευτικής επιτροπής.
5. Μετά το πέρας της εκλογικής διαδικασίας η εφορευτική επιτροπή συντάσσει πρακτικό το οποίο κοινοποιείται στην αντίστοιχη ακαδημαϊκή μονάδα

Άρθρο 3

Λοιπές λεπτομέρειες

1. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της 153348/Ζ1/15-09-2017 απόφασης του ΥΠΕΘ (ΑΔΑ: 6ΓΔΨ4653ΠΣ-7ΑΨ) όπως τροποποιήθηκε με την 191014/Ζ1/07-11-2017 απόφαση του ΥΠΕΘ (ΑΔΑ: 6ΠΩ74653ΠΣ-Σ9Φ) (άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6) και ιδίως σε ό, τι αφορά την κατάρτιση εκλογικών καταλόγων, το αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο της εκλογιμότητας και την ανακήρυξη των υποψηφίων, τον χρόνο και τον τόπο της ψηφοφορίας, τη μορφή των ψηφοδελτίων, τη διαδικασία της ψηφοφορίας και διαλογής των ψήφων, τη σύνταξη του πρακτικού εκλογής.

2. Ως προς τις προθεσμίες υποβολής και κρίσης των ενστάσεων για την ανακήρυξη των υποψηφίων εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτ. β' παρ. 2 άρθρου 7 των ανωτέρω αποφάσεων (Ενστάσεις για την ανακήρυξη των υποψηφίων υποβάλλονται το αργότερο δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας. Το όργανο αποφαινεται αιτιολογημένα επί αυτών το αργότερο μέσα σε μία (1) ημέρα από την υποβολή και επί αποδοχής τους αναμορφώνει τον πίνακα των υποψηφίων και τον τοιχοκολλά σε εμφανές σημείο του Ιδρύματος, μέσα στην ίδια προθεσμία).

Άρθρο 4

Κλήρωση

1. Όπου στις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4485/17 (Όργανα των Α.Ε.Ι. και των Μονάδων τους) προβλέπεται η διεξαγωγή κλήρωσης, αυτή διενεργείται από το αρμόδιο για τη διενέργεια των εκλογών όργανο με τη χρήση αδιαφανών κλήρων αντίστοιχου αριθμού των υποψηφίων, επί των οποίων έχουν εγγραφεί τα ονόματα των υποψηφίων.

2. Η κλήρωση διενεργείται δημόσια. Το περιεχόμενο του κλήρου καταγράφεται σε σχετικό πρακτικό και υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου ενώπιον του οποίου διεξήχθη.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εσωτερική Διανομή:

- Πρύτανη του Τ.Ε.Ι.
- Αντιπρυτάνεις
- Σχολές και Τμήματα
- Διεύθυνση Διοικητικού – Οικονομικού
- Τμήμα Προσωπικού
- Περιφερειακό Τμήμα Προσωπικού
- Τμήμα Συλλογικών & Ατομικών Οργάνων & Επιτροπών
- Τμήμα Συντονισμού Σπουδών (Λαμία)
- Τμήμα Σπουδαστικής Μέριμνας (Λαμία)
- Περιφερειακό Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας (Ψαχνά)
- Κ.Υ.Τ.Ε.Π., για Ανάρτηση στην Ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ι.

